

PRIMORSKI DNEVNIK

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 150 lir

Leto XXX. Št. 278 (8984)

TRST, četrtek, 28. novembra 1974

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

PRVA SEJA NOVE MOROVE VLADE KD-PRI

Imenovanje ministrskih podtajnikov in razprava o vladni programski izjavi

Demokristjanski poslanec Galloni obtožuje Fanfanija, da je podpiral razpust parlamenta in predčasne volitve - Socialisti ostro kritizirajo KD

TRST, 27. — Nova vlada se je nocoj prvič sestala pod predsedstvom Alda Mora. Sejo so posvetili imenovanju ministrskih podtajnikov. Pričakovalo se je, da bo vlada že danes odobrila zakonski odlok o reformi RAI TV na osnovi predlogov in priporočil, ki jih je sestavila posebna komisija štirih strank leve sredine in ki so bili ugodno sprejeti tudi v vseh demokristjanskih in naprednih krogih. Tega vprašanja vlada nocoj ni obravnavala in se bo morala ponovno sestati najkasneje do konca meseca, saj mora zakonski odlok odobriti do 30. novembra in mora stopiti v veljavo 1. decembra, če se hoče ohraniti radio in televizija pod nadzorstvom javne uprave, parlamenta in države.

Nova Morova vlada, ki jo sestavljajo demokristjanski in republikanski ministri, se bo v ponedeljek predstavila za zaupnico najprej senatu in nato poslanski zbornici. Predsednik vlade Moro bo ob tej priložnosti podal programsko izjavo. O tem dokumentu, ki ga Moro že nekaj dni pripravlja, bi bil govori tudi na današnji seji vlade.

Ministrski svet je imenoval za ministrskega podtajnika pri predsedstvu vlade Angela Salizzonija, nato pa sledeče ministrske podtajnike:

Guglielmo Nocchi (reforma državne uprave), Francesco Campagna (Jug), Alberto Spigaroli (kulturne dobrine), Adolfo Battaglia in Luigi Granelli (zunanje zadeve), Girolamo La Penna, Duccio Scardacione in Giuseppe Zemberletti (notranje zadeve), Renato Dell'Andro (pravosodje), Salvatore Lima (proračun), Giuseppe Cerami, Luigi Michele Galli in Filippo Maria Pandolfi (financa), Lucio Abis, Francesco Fabbrini in Antonio Mario Mazzarino (zaklad), Onorio Cengarle, Luigi

Dalvit, Luciano Radi (obramba), Francesco Smurra, Giorgio Spittella in Giacinto Urso (javna vzgoja), Aldo Arnaud (javna dela), Carlo Felici in Arcangelo Lobianco (kmetijstvo), Costante Degan, in Giuseppe Sinesio (promet), Giuseppe Fracassi (pošta), Egidio Carenini in Adolfo Cristofoli (industrija), Tina Anselmi, Manfredi Bosco in Alberto Del Nero (delo), Ignazio Vincenzo Senese (zunanja trgovina), Gianuario Carta in Primo Lucchesi (trgovinska mornarica), Francesco Bova in Aristide Gunnella (državne udeležbe), Franco Foschi in Biagio Pinto (zdravstvo), Antonio Drago (turizem).

Nova Morova vlada ima 43 ministrskih podtajnikov, in sicer enega več kot prejšnja vlada. Od teh je 31 poslanec in 12 senatorjev. Med njimi so štirje republikanci, vsi ostali pa so demokristjani.

V krščanski demokraciji se je te dni zaostrela polemika med raznimi strujami zaradi razdelitve ministrskih mest in mest ministrskih podtajnikov. Polemika se je sedaj sprevrnila v odkrit spopad.

Za intervjujem, ki ga je nedavno dal Donat Cattin nekemu tedniku in v katerem je govoril o zakulisnih manevrih, ki so preprečili Moro, da bi lahko sestavil enobravno demokristjansko vlado s podporo socialistov in republikancev brez socialdemokratov, je demokristjanski poslanec Galloni član osrednjega vodstva KD in voditelj struje »base« dal intervju tedniku »Panorama«, v katerem pravi, da je prišla med vladno krizo »jasno do izraza integralistična linija krščanske demokracije, se pravi poskus, da se prepreči Moro uspeh z zavrnitvijo enobravne vlade brez podpore socialdemokratov ter odkrita pripravljenost na predčasne volitve.

Galloni pravi, da je Fanfani na sestanku osrednjega vodstva stranke dejal, da so predčasne volitve »skrajna rešitev«. Nato pravi, da je velik del dorotejcev soglasal s Fanfanijem, da pa se je dorotejska skupina razbila, ker sta se dva vplivna člana, Gullotti in Taviani odločila, da podpreta Moro. Še tedaj je Rumor začel posredovati, kar je omogočilo Moro, da je lahko nadaljeval s svojim delom. Medtem pa, pravi Gullotti, je Fanfani dal pobudo, da so pokrajinska vodstva stranke začela pošiljati osrednjemu vodstvu brzojavke proti pooblaščenemu predsedniku Moro.

Galloni pravi, da se mora demokristjanska levica, če hoče kaj narediti, povezati z dorotejci in ustvariti v stranki novo ravnotežje. Pri tem poudarja: »Če se bodo dorotejci podredili Fanfanijevemu integralizmu, so perspektive Morove vlade zelo omejene in ni več nobene možnosti, da bi lahko obnovili organsko vlado s socialisti.« Po njegovem mnenju tudi po predčasnih volitvah bi ne prišlo do razčiščenja položaja in bi ne bilo mogoče sestaviti nobene demokratske večine brez socialistov. Če bi hoteli krščanska demokracija še vladati, bi se morala povezati z desnico, kar bi odprlo vrata zelo nevarni perspektivi.

Socialisti pa nadaljujejo z ostro kritiko do krščanske demokracije v zvezi z razdelitvijo ministrstev v novi vladi. Tudi bivši minister za delo Bertoldi je izjavil, da bo

socialistična stranka ocenjevala novo vlado samo na osnovi njenega delovanja in pravi, da je zamenjava notranjega in obrambnega ministra ter ministra za državne udeležbe izraz dolge krize in pritiska, da bi prišlo do predčasnih volitev. Toda resen gospodarski in socialni položaj v državi, poudarja Bertoldi, zahteva danes od vseh političnih sil veliko odgovornost. Zato bomo glosali za vlado.

Zelo kritično do sešave nove Morove vlade in do vodstva lastne stranke je socialistični poslanec Mariani, ki ugotavlja, da bi moralo socialistično vodstvo oceniti novo vlado takoj in ne čakati na Morovo programsko izjavo v parlamentu. Socialistična stranka bi morala takoj negativno oceniti to, kar se je pripetilo ob sestavi vlade, ki je v polnem nasprotju s ptekom pogajanj s socialisti in v odkrito podporo socialdemokratom.

RAZSODBA BENESKEGA PRIZIVNEGA SODIŠČA

Tamburino bo še naprej vodil preiskavo o Vetrovnici

BENETKE, 27. — Poskus bivšega šefa SID generala Micelija in njegovih odvetnikov, da bi postavili padovskega sodnika dr. Tamburina na zatožni klopi, se je izjalovil: prizivno sodišče v Benetkah, ki je teritorialno pristojno za take sodbe, je namreč zavrnilo njihovo zahtevo po zavrnitvi sodnika, ker njegove izjave časnika niso imele značaja predčasne obsojbe. Kot je znano so se Micelijevi odvetniki obregli ob Tamburinovo izjavo, da je Miceli le člen, sicer zelo močan, a le člen v veri, ki bi bila lahko zelo dolga.

S svojo razsodbo je benesko prizivno sodišče odstranilo s poti padovskih preiskovalcev veliko oviro, o največji oviri pa bo moralo odločiti kasacijsko sodišče. Kot je znano so rimski sodniki zahtevali združenje preiskav o Vetrovnici, Borgeševem državnem udaru in tako imenovani »oktoberskem golpeju« in s tem dejansko za nekaj mesecev zavrlj preiskavo. Zakon namreč določa, da sodniki lahko podvzamejo le najnujnejše ukrepe, ko je v teku spor o pristojnosti.

ZAKLJUČEN OBISK ZUNANJEGA MINISTRA SFRJ V LONDONU

Mednarodna vprašanja in sodelovanje v ospredju pogovorov Minić-Callaghan

Odnosi med Jugoslavijo in Veliko Britanijo temeljijo na medsebojnem spoštovanju - Callaghan poudaril vlogo SFRJ kot neuvrščene države v svetovni politiki

(Od našega dopisnika)

BEograd, 27. — Podpredsednik zveznega izvršnega sveta in tajnik za zunanje zadeve Miloš Minić je končal svoj uradni obisk v Veliki Britaniji. V sporočilu o njegovih razgovorih z britanskim zunanjim ministrom Callaghanom se med drugim omenja, da sta ministra z začetkom pogovorov ugotovila obstoj dobrih odnosov med obema državama. Izrazili so prepričanje, da se bodo ti odnosi v bodoče nadalje razvijali na osnovah medsebojnega spoštovanja, poudarila potrebo stalnega razvoja gospodarskih in trgovskih odnosov in pomen sodelovanja na področju znanosti in tehnologije. Ugovorila sta, da so široki stiki na področju kulture, znanosti in prosvete in izražali pripravljenost, da se ti stiki še nadalje spodbujajo.

V izmenjavi pogledov o položaju v Evropi in drugih delih sveta je britanski zunanji minister poudaril pomen vlogo Jugoslavije kot neuvrščene države v mednarodnih odnosih. Ministra sta poudarila važnost uspešnega zaključka konference evropske varnosti in sodelovanju in odločnosti svojih vlad, da nadaljujejo s konstruktivnimi prizadevanji v tej smeri. Ministra s. glašata, da se na konferenco o evropski varnosti in sodelovanju mora gledati kot na stalen proces zaradi razvoja boljših odnosov med evropskimi državami in da se n. p. v tej smeri morajo nadaljevati tudi po konferenci.

Glede Cipra in Bliznjega vzhoda sta ministra izrazila odločnost, da se obe vladi angažirata za sprejem pravičnih in trajnih rešitev. Callaghan in Minić sta izrazila polno podporo svetovni organizaciji ter izrazila upanje, da bo svetovna konferenca o prehrani prispevala k sprejemu praktičnih ukrepov za ublažitev pomanjkanja hrane predvsem v državah, ki so najbolj prizadete. Zunanji ministri Velike Britanije in Jugoslavije sta nadalje izrazila zaskrbljenost zaradi svetovnega gospodarskega položaja, ki zadeva gospodarske interese tako držav v razvoju kot nerazvitih držav in opozorila na potrebo intenzivnega mednarodnega sodelovanja celotne mednarodne skupnosti, da bi se našla trajna rešitev za mednarodni gospodarski vprašanja. Minister Callaghan je z zadovoljstvom sprejel vabilo, da obišče Jugoslavijo.

Ob koncu obiska zunanjega ministra Minića v Londonu so sporočili, da bo britanski ministriški predsednik Harold Wilson prihodnje leto uradno obiskal Jugoslavijo. Minić mu je namreč ponovil vabilo, ki mu ga je že naslovil pred volitvami leta 1970, na katerih so potem zmagali konservativci.

B. B.

Kaunda na obisku v Jugoslaviji

BEograd, 27. — Predsednika republike Zambije Kennetha Kaunda, ki je s soprogo in spremstvom ugodnih držav in političnih osebnosti Zambije danes prišel na uradni obisk v Beograd, so na letališču pozdravili podpredsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić s soprogo, predsednik skupščine SFRJ Kiro Gligorov, član predsedstva SFRJ Fadil Hodža, predsednik predsedstva Srbije je Dragutin Marković in drugi visoki zastopniki državnega in političnega življenja Jugoslavije.

JUTRI ZAKLJUČEK URADNEGA DELA OBISKA

Kissingerjevi pogovori s kitajskimi voditelji

Ameriško-sovjetski vrh še vedno glavni predmet razprav

PEKING, 27. — Čeprav o poteku kitajsko-ameriških pogovorov v Pekingu med ameriškim zunanjim ministrom Kissingerjem in kitajskim voditelji ni nobene uradne vesti, prevladuje mnenje, da vzhušje ni tako prisrčno in odprto, kot je bilo na zadnjih pogovorih. O tem priča predvsem članek, ki ga je objavil »Judski dnevnik« in v katerem obtožuje obe velenosti, Združene države

in Sovjetsko zvezo, da sta zaostrili nasprotja med obema prav v trenutku, ko se je zaključevala v Združenih narodih razprava o palestinskem vprašanju, kar se vsekar odraža na bliznjemvzhodno vprašanje. Srečanje v Vladivostoku med Brežnevom in Fordom se je začelo 23. novembra, dan za zaključkom razprave v svetovni organizaciji.

Kaže, da gre ta ohladitev v vzhodu prav na račun ameriškega državnega tajnika, v katerega Kitajci baše nimaajo več zaupanja, ker ne vedo, kakšen je njegov položaj po imenovanju Forda za predsednika. S tem v zvezi je omebno vredno dejstvo, da je v ameriški delegaciji, kot stalni Kissingerjev spremljevalec, predsednikov pomočnik Donald Rumsfield. Ameriški časniki, ki spremljajo delegacijo na njenem obisku, tolmačijo njegovo prisotnost kot znamenje nezaupanja ameriškega predsednika v državnega tajnika, Rumsfield, ki je prisoten na vseh pogovorih, naj bi poročal predsedniku z drugega zornega kota.

Ameriški državni tajnik Kissinger in ameriška delegacija sta imela danes jutraj na vszgodaj sestanek s kitajsko delegacijo, v kateri sta bila tudi podpredsednik vlade Teng Hsiao-ping in za zunanji minister Kao Kuan-hua. Popoldne je bila še ena seja, o vsebini katere ni znano nič. Kitajsko-ameriški pogovori se nikoli niso bili v tako skrivnostnem vzhodu kot so sedanj. Vsekakor predpostavljajo, da je v ospredju pogovorov ameriško-sovjetsko srečanje na vrhu, ki je Kitajcem trm v peti, saj se bojijo, da se ob velenosti ne bi domenieli o raznih svetovnih vprašanjih na račun Kitajske in manjših držav. To je bojazen, ki so jo Kitajci izrazili že ob srečanju med Brežnevom in bivšim ameriškim predsednikom Nixonom.

PO ČISTKI MED PREDSTAVNIKI STAREGA REŽIMA

Demantirana smrtna obsodba za bivšega cesarja Haileja Selasieja

Napetost v Eritreji se stopnjuje

Bivši etiopski cesar Haile Selasie

ADIS ABEBA, 27. — Politični položaj po usmrtni 60 visokih vojaških predstavnikov in zastopnikov bivšega Selasiejevega režima je še vedno dokaj napet. Pozornost političnih opazovalcev velja predvsem položaju v Eritreji, kjer je že vrsto let v teku prava državljanska vojna, saj so bili Eritreji vedno zatirani. Krožijo celo glasovi, da je general Andom, ki je umrl v oboroženem spopadu z vojsko, skušal doseči rešitev tega spora na način, ki bi ustrezal tako Eritrejcem, kot Amharom, se pravi večinskemu narodu. Andom je bil Eritrejec in je hotel zadevo rešiti po mirni poti. V Masaul, glavnemu mestu Eritrije, je bilo sinoči v veljavi obsedno stanje, mornarji niso smeli zapustiti vojašnice, po mestu pa so krožile močne vojaške patrulje.

V tem vzhušju je neki libanonski dnevnik zapisal, da je tudi življenje bivšega cesarja Haileja Selasieja v nevarnosti. To naj bi izvedeli iz zahodnih diplomatskih krogov. Starega cesarja naj bi vojaki odpeljali v mesto, oddaljeno kakih petdeset kilometrov od Adis Abebe v pričakovajo obsojbe. V okviru samega koordinacijskega odbora, se pravi trenutno najvišje državne oblasti, naj bi bila mnenja o njegovi usodi deljena. V zadnjem času pa naj bi prevladalo mnenje tistih, ki zagovarjajo smrtno kazen za Negusa.

V zvezi s temi glasovi je etiopsko zunanje ministrstvo odločno demantiralo da bi bil cesar v nevarnosti, da ga ustrelijo. Tak glasovi, pravi sporočilo zunanjega ministrstva, so brez sleherne podlage. To je posredno potrdilo tudi ameriško zunanje ministrstvo, po katerem ni nobenega znamenja o tem, da bi bilo njegovo življenje v nevarnosti. Kljub temu skušajo predstavniki zunanjega ministrstva stopiti v stik z washingtonskim veleposlanikom

Nova osebnost na etiopskem političnem odru je 35-letni major Mengistu Haile Mariam, ki je baje bil organizator upora proti cesarju in je doslej ostal v senci. O njegovi osebnosti je le malo znanega. Rojen je v južni Etiopiji, v enem najbolj zaostalih področjih države. Njegov oče je bil podčastnik v cesarjevi vojski. Mengistu pa se je vpisal v vojaško akademijo. Do pred kratkim je poveljeval tretji diviziji, ki ima svoj sedež v Hararju. Kaže, da se ni šolal v nobeni tuji vojaški akademiji, niti ni bil na posebnih tečajih, ki jih prirejajo velenosti. O njegovih političnih prepričanjih ne ve nihče n. č. Čeprav mnogi prisegajo, da je pod vplivom Kitajcev. Naj bo tako ali drugače, Mengistu je trenutno človek, ki ima na vojsko največ vpliva.

Niti ameriški diplomati v Adis Abebi ne vedo, v kakšno smer se bo razvil položaj. Njihov človek je bil očitno Andom, ki je bil vojaški ataše v Washingtonu. Po njegovi smrti pa kaže, da bodo morali v Adis Abebi dobiti novega zagovornika svojih interesov.

BEograd, 27. — Podpredsednik predsedstva SFRJ Petar Stambolić je sprejel jutraj popoldne prvega izrednega veleposlanika Portugalske v Jugoslaviji Ramosa Dacosta,

SEJA TAJNIŠTVA SINDIKALNE FEDERACIJE

PRIPRAVE NA SPLOŠNO STAVKO 4. DECEMBRA

UIL sprožila polemiko, nevarno za delavsko enotnost

RIM, 27. — Nocoj se je v Rimu sestalo tajništvo sindikalne federacije in razpravljalo o splošni stavki, ki bo 4. decembra, v okviru boja za povišanje vrednosti točke dragijske doklade, za zagotovitev zaposlenih z založniki za obnovitev delovne pogodbe. Ceschia je med drugim poudaril, da se zahteve časnikaarjev za novo delovno pogodbo vključujejo v splošno reformo javnega obveščanja in o skrajnejši točki pogajanj z založniki za obnovitev delovne pogodbe. Ceschia je med drugim poudaril, da se zahteve časnikaarjev za novo delovno pogodbo vključujejo v splošno reformo javnega obveščanja in o skrajnejši točki pogajanj z založniki za obnovitev delovne pogodbe. Ceschia je med drugim poudaril, da se zahteve časnikaarjev za novo delovno pogodbo vključujejo v splošno reformo javnega obveščanja in o skrajnejši točki pogajanj z založniki za obnovitev delovne pogodbe.

Leonid Brežnev odpotoval iz Mongolije

MOSKVA, 27. — Generalni tajnik KP SZ Leonid Brežnev je ob koncu tridnevnega obiska v Mongoliji odpotoval iz Ulan Batorja v Moskvo. Brežnev je obiskal LR Mongolijo ob njeni 50. obletnici. O tem poroča tiskovna agencija TASS, ki pravi, da sta Brežnev in tajnik revolucionarne ljudske stranke Mongolije ter ministrski predsednik Cedenbal bila navzoča ob podpisu sporazuma o razvoju gospodarskega sodelovanja med obema državama. Brežnev in Cedenbal sta imela jutraj še zadnji pogovor, ki je, kot poroča TASS, potokeval v prijateljskem vzhodu ter sta na njem zabeležila popolno enakost v gledanju na vsa svetovna vprašanja, med katerimi naj omenimo položaj v mednarodnem komunističnem gibanju ter položaj v mednarodni politiki.

Sindikalna enotnost je v zadnjih časih naletela na odpor pri vseh tistih razbijaških silah v CISL in UIL, ki se v zadnjih časih vedno bolj podprejajo volji političnih strank, katerim pripadajo. To razbijaško delovanje precej vpliva na nastop sindikalnih organizacij v zadnjih mesecih, ki ne zadovoljuje delavce.

V polemiko med Vanijem in Lamo se je danes vključil tudi tajnik poljskih delavcev CISL Sartori, po-budnik skupno s Scialo razbijaške struje, ki ne mara sindikalne enotnosti. Napadel je Lamo, češ da »razbijaši« poskušajo za dosego dejanske sindikalne enotnosti in da hoče takšno enotnost, v kateri bi imela CGIL vse v rokah.

Delno izplačani dolгови bolniških blagajn bolnišnicam

RIM, 27. — Zakladni minister Colombo je danes podpisal odlok, ki dovoljuje emisijo posebnih kreditnih potrdil za nominalno vrednost 1.900 milijard lir, ki jih bodo uporabili za izplačilo dolgov bolniških blagajn bolnišnicam, kot to določa zakonski odlok od meseca julija letos. Sporočilo zakladnega ministrstva pravi, da je vlada s tem začela reševati resno vprašanje in izplačevati dolgov bolniških blagajn, ki znaša skupno 2.700 milijard lir. S tem bodo bolnišnice nekoliko zadnale, saj so jih do sedaj dolgov in obresti, ki so jih morale vračati bankam, popolnoma dušile. Prišlo je do primerov, ko bolnišnice niso mogle več kupovati zdravil za bolnike. Sedaj bodo razbremenjene velikih bančnih obveznosti.

Razprava o novi delovni pogodbi časnikaarjev

RIM, 27. — Časnikarska zveza sporoča, da se je danes začelo drugo zasedanje vsedravnega sveta, ki je bil izvoljen na zadnjem časnikarskem kongresu v Riminju. Za sedanje je odprl predsednik časnikarske zveze Murialdi, ki je govoril o težavah, ki jih preživlja predvsem dnevno časopisje, in boju, ki

tematično - prirodoslovne fakultete v Ljubljani, nekaj let pozneje pa za rednega profesorja. Ustanovil je inštitut za zgodovino človeka in ga je pozneje spremenil v katedro in inštitut za kvaterologijo. Prvi je dokazal obstoj in široko ozemselo razširitev paleolitika v Sloveniji. Dokazal je, da je bil paleolitski človek v Postojnski jami, v Otoški jami in v širši okolici terline Pitke. Odkril je prvo meolitiko in prvo neolitiko naselje v Sloveniji. Bibliografija akademika Božena Ravnihar obsega več kot sto znanstvenih razprav, študij in člankov o paleolitski dobi v Jugoslaviji in na sosednih območjih.

AKADEMIK CIRIL KOSMAČ, roj. 1910 v Slapu pri Idriji na Tolminskem, zavzema mesto prav v vrhu slovenske proze. V svojem delu zajema iz zgodovine življenja ljudstva svojega rodnega kraja, vendar je to po vsebini na podeželje vezano problematiko, umetniško spretnost in povzdigl na raven splošno človeške pomembnosti. V svojem literarnem opusu, za katerega je značilen pretanjen jednat stil, je voljen za izrednega profesorja ma-

finjen, je Kosmač dosegel posebno mojstrstvo v novelistik. Ustvaril je dva vzora modernega kratkega romana »Prvi pomladni dan«, za katerega je dobil nagrado Zveze književnikov Jugoslavije, in »Balada o trobentih in oblaku«, ki je kritiki imenujejo slovensko paralelo Hemingwayjevega dela »Starec in morje«.

PROF. BOŽENA RAVNIHAR se je rodila leta 1914 v Ljubljani, se tu vpisala na medicinsko fakulteto in študij nadaljevala v Pragi vse do nemške okupacije, od tam pa se je preselila v Beograd, kjer je tudi diplomirala. V NOB je sodelovala od leta 1941 in organizirala Osvobodilno fronto med slovenskimi zdravniki. Položila je temeljne znanstveno - raziskovalnemu delu onkologije. Njej gre zasluga, da je majhni bolniški oddelke za zdravljenje malignih tumorjev, pre-rasel v onkološki inštitut, visoko strokovno ustanovo, danes znano in cenjeno ne le v Jugoslaviji in Evropi, temveč po vsem svetu. Profesorica Božena Ravnihar se je posebej zavzemala za proučevanje vpliva hormonov jajčnikov na pojav benignih tvorbo in raka na pr-

Jutri zaključek kongresa KP Romunije

BUKARESTA, 27. — Danes se je zaključila razprava na kongresu komunistične partije Romunije. Jutri jutraj bodo za zaprtimi vrati volitve, s katerimi bodo določili člana raznih partijskih organov. Posebno zanimiva bo sestava centralnega delu onkologije. Njej gre zasluga, da je majhni bolniški oddelke za zdravljenje malignih tumorjev, pre-rasel v onkološki inštitut, visoko strokovno ustanovo, danes znano in cenjeno ne le v Jugoslaviji in Evropi, temveč po vsem svetu. Profesorica Božena Ravnihar se je posebej zavzemala za proučevanje vpliva hormonov jajčnikov na pojav benignih tvorbo in raka na pr-

BLIŽA SE PROCES PROTI KRIVCEM ZLOČINOV V RIŽARNI

Sodnik je že podpisal zaporne naloge za Allersa, Oberhauserja in Heringa

Sodilo jim bo tržaško porotno sodišče - Sodni postopek se je začel leta 1970 - Marsikaj je še treba osvetliti

Vse kaže, da se končno le bliža začetek procesa pred tržaškim porotnim sodiščem (po skoraj 30 letih) proti glavnim voditeljem zločinov morilskih skupine Einsatzkommando Reinhard zaradi hudih zločinov v tržaški Rižarni, ki je bila leta 1965 proglašena za nacionalni spomenik kot edino nacistično uničevalno taborišče v Italiji. Zaključila se je namreč prva faza sodnega postopka, ki se je začel z uvedbo preiskave v marcu leta 1970. Preiskovalni sodnik je od tedaj zbral precej dokaznega gradiva in dokumentov ter zaslusal priče, tako da so bili pred nekaj dnevi izdani tri zaporni nalogi. Preiskava je formalno torej zaključena, spiski so bili izročeni javnemu tožilstvu, tako da bi se proces lahko začel že v januarju ali februarju, v izrednim zasedanju porotnega sodišča.

Kot smo izvedeli, je preiskovalni sodnik dr. Sergio Serbo zelo skrbil seznam obtožencev, ki so: SS-Sturm-bannführer August Edward Ernst Dietrich Allers (roj. 17.5.1910 v Kielu, bivajoč v Hamburgu) kot poveljnik skupine Einsatzkommando Reinhard, SS-Obersturmführer Josef Oberhauser (roj. 20.9.1915 v Münchnu in tam bivajoč) kot poveljnik Rižarne in SS-Hauptsturmführer Gottlieb Hering (roj. 2.6.1887), ki je nekaj časa nadomestil oziroma opravljal njegovo funkcijo, po smrti prvega poveljnika Einsatzkommando R. v Trstu Kristiana Wirtha, za katerega zgodovinar dr. Tone Ferenc uporablja naslov »Satan« v spisu o njegovem delu in smrti (objavljeno v reviji Borec in v Primorskem dnevniku). Wirth je pustil kožo 26. maja 1944 na cesti med Kravim potokom in Kozino, kjer je partizanska skupina Istrskega odreda napravila konec njegovemu zverinskemu delovanju.

Allers, ki je še čil in zdrav ter »eugleden« odvetnik v Hamburgu, Oberhauser, ki služi denarce in v ljudno sprejema goste ter vodi kavarno z napisom »Caffè Espresso« v Münchnu (Augustenstrasse št. 19) ter Hering za katerega se točno ne ve, ali je še med živimi, bodo obtoženi umora, večkratnega umora z obtežilnimi okoliščinami, tudi z roparskimi nameni.

Sodili jim bodo torej v Trstu, v kraju njihovih zadnjih zločinov, ne bomo pa jih videli na zatozni klopi, ker jih nemške oblasti pač ne bodo izročile italijanskemu sodstvu. Moralno so že zdavnaj obsojeni ne samo tipi kot Allers, Oberhauser, Hering, ampak tudi njihovi pomagači, kolaboracionisti in izdajalci, toda do procesa mora priti, da se zadosti žrtvam, da se osvetli tudi ta del zgodovine ne samo našega mesta, ampak vsega področja, na katerem je delovala skupina Einsatzkommando Reinhard, da se zbere gradivo, ki bo služilo zgodovinarjem, da se izve, kaj se je dogajalo v Rižarni, kaj so počeli pripadniki EK Reinhard v Trstu, na Krasu, v Istri, v Brkinih, v Furlaniji, da pride na dan, kdo je s temi zločinci sodeloval.

V Rižarni je bilo taborišče smrti, kjer so nacisti zverinski mučili, umorili in sežgali nekaj tisoč slovenskih, hrvaških in italijanskih borec za svobodo, antifasisti, kurirski in domoljubni ter Judov, za katere pa je bila zadnja postaja v Auschwitzu. Do sedaj ni bil še nihče aretiran, niti obsojen za vse zločine v Rižarni in za umore ter pozege, ki so jih zakrivali pripadniki EK Reinhard ter njihovi pomagači na področju od Furlanije do Reke.

Kot smo že večkrat pisali, se je skupina Reinhard za tako del prejšnjega specializirala na Poljskem (Treblinka, Belzec itd.). V višjem poveljnikom policije in SS Globocnikom je prišla v Trst v jeseni le-

ta 1943. Med njimi je bil SS-Sturm-bannführer Ernst Lerch, Globocnikova desna roka na Poljskem in tudi v Trstu, po vojni ugoden kavarnar v Celovcu (lani je prodal svoj lokal, zdaj pa ima predavanja o gostinstvu in turizmu na račun celovške trgovske zbornice).

Maja 1972 se je na celovškem sodišču začel proti njemu proces s hudimi obtožbami zaradi zločinov na Poljskem, po dveh dneh pa je bil proces odložen, da bi zaslusili še nekaj prič iz Nemčije, toda nič ne kaže, da se bo proces kdaj sploh nadaljeval. Osvetliti in razkriti pa bi bilo treba tudi njegovo delovanje in odgovornosti v Trstu, še posebej zaradi tega, ker je zadnje mesec pred koncem vojne nadomestil Globocnika ki je bil zaposlen s preganjanjem IX. korpusa in čistkami po Krasu in na Vipavskem. Zadeva pa je še bolj zanimiva in čudna, če pomislimo, da se je Lerch jan. 1947 vrnil s Koroske v naše kraje, kjer je našel varno zatočišče in mirno preživel (pri komu, zakaj, kako?) kar štiri leta v Griljanu, v Gradiški, v Trstu samem. Pravijo, da je po tem večkrat imel v svojem lokalu v Celovcu »drage goste« tudi iz Trsta.

Se nekaj bi radi omenili, oziroma ugotovljamo ne brez občutka grenke zaskrbljenosti. V Nemčiji, in sicer v Frankfurtu, se je že pred 10 leti začel sodni postopek proti Allersu zaradi njegove dejavnosti v Trstu. Kot smo že poročali, so 27. junija 1966 prišli v Trst in zaslusili za nekatere priče dva nemška sodnika. Prišli so še nekajkrat, toda nič ne kaže, da se bo proces kdaj sploh nadaljeval. Osvetliti in razkriti pa bi bilo treba tudi njegovo delovanje in odgovornosti v Trstu, še posebej zaradi tega, ker je zadnje mesec pred koncem vojne nadomestil Globocnika ki je bil zaposlen s preganjanjem IX. korpusa in čistkami po Krasu in na Vipavskem. Zadeva pa je še bolj zanimiva in čudna, če pomislimo, da se je Lerch jan. 1947 vrnil s Koroske v naše kraje, kjer je našel varno zatočišče in mirno preživel (pri komu, zakaj, kako?) kar štiri leta v Griljanu, v Gradiški,

VČERAJ DOPOLDNE OB NAVZOČNOSTI OBLASTI

V Sežani vzdian temeljni kamen novega suhozemnega terminala

Infrastruktura bo dograjena do leta 1985, ko bo blagovni promet čez Sežano dosegel 10.000.000 ton - Neposredna cestna zveza s tovornim postajališčem pri Fernetičih

Predstavniki IS SR Slovenije in predsednik odbora za prometna vprašanja Andrej Grahov je včeraj v Sežani vzdian temeljni kamen nove carinarne, s čimer se je uradno pričela gradnja suhozemnega terminala nedaleč od jugoslovanske italijanske meje. Slovensnost so priložnosti najvišji predstavniki oblasti občine Sežana, ravnatelj Cestnega sklada SR Slovenije in. Blenk, ravnatelj zvezne carinske uprave K. Tarabar, direktor podjetja Jadran, ki je poleg carinske uprave glavni investitor nove infrastrukture, tržaški župan Spacchini, predsednik Konzorcija za gradnjo in upravljanje tovornega postajališča pri Fernetičih in predsednik tržaške pokrajinske uprave Zanetti, predstavnik Neodvisne ustanove za tržaško luko ing. Sollazzi in številne druge osebnosti. O pomenu nove infrastrukture za Sežano, za širše jugoslovansko območje in za nadaljnji razvoj gospodarskega sodelovanja s sosednimi italijanskimi področji so na gradbišču spregovorili predsednik skupščine občine Sežana in predsednik iniciativnega odbora za izgradnjo terminala Boris Bernatek, direktor podjetja Jadran Kompare in predstavnik IS SR Slovenije Grahov.

Pred slovesnostjo na gradbišču je bila v hotelu Maestoso v Lipici kovna konferenca, na kateri so predstavniki sežanskih gospodarskih krogov orisali glavne značilnosti suhozemnega terminala in njegov pomen za gospodarski napredek kraškega in širšega področja. Kakor že omenjeno, sta glavna investitorja nove infrastrukture sežansko uvozno - izvozno podjetje Jadran in carinska uprava, načrte za terminal pa je izdelalo podjetje Kraški zidar. Za gradnjo tovornega in carinskega središča med mestom in mejo so se sežanski dejavniki odločili po trezni presoji doseganega

Terminal se bo namreč gradil v treh fazah, in sicer so načrtovalci predvideli naslednje faze: cestno železniški terminal do leta 1976, končni železniški terminal do leta 1980 in komplementarni transportni terminal s prostro carinsko cono do leta 1985. Za prvo fazo del, za katero je že na razpolago 20 ha zemljišča (celoten terminal bo obsegal 80 ha), bodo naložbe znašale 47 milijonov novih dinarjev. Del sredstev bosta dala na razpolago podjetje Jadran in carinska uprava, preostalo pa bodo krili z dolgoročnimi posojiloma Kreditne banke Koper in ljubljanske

filiale Jugobanke. V okviru prve faze bodo uresničili naslednje objekte: carinska in javna skladišča, carinsko upravno stavbo, vrsto poslovnih prostorov, parkirnišča, cestne in železniške zveze, motel, razne servise in direktno cestno povezavo z italijanskim postajališčem pri Fernetičih.

Hkrati s tem bodo napredovale tudi nekatere druge pobude na sežanskem območju. Predvsem je treba omeniti, da so na železniški postaji v teku dela za podvojitve njene zmogljivosti. Načrti za speljavo nove avtoceste od Razdrtega do Sežane so že izdelani in prav tako je izdelan idejni načrt za nov območni prehod pri Fernetičih. Ta prehod naj bi postal najmodernejši mejni prehod v Evropi. Končno naj omenimo, da se bo 9. decembra sestala v Ljubljani mešana italijansko - jugoslovanska komisija za prometna vprašanja, v kateri so predstavniki IS Slovenije in tržaške pokrajine, da bi se dokončno dogovorili o uskladih načrtov za mejni prehod, novo cesto in druge objekte skupnega interesa. Ob tej priliki naj bi bil sprejet tudi sklep o tem, ali bo jugoslovanska stran sprejela pobude italijanskih poslovnih krogov o finansiranju gradnje nove ceste do Slovenke do Trsta.

● **Solska sindikata CGIL in CISL** prireja danes ob 15.30 na sindikalnem sedežu v U. Ponderes 8 ti. sklopno konferenco o vprašanju habilitacijskih tečajev za profesorje.

● **Razstavo o Svevu bodo odprli jutri** V nasprotju z že objavljenim sporedom okrog mize o pisatelju Italiji Svevu in tržaški družini njegovega časa, ki jo prireja filozofska fakulteta tržaške univerze in ministrstvo za solstvo, bodo bibliografsko razstavo o Svevu odprli jutri, ob 19. uri. Razstavo so uredili v Ljudski knjižnici v U. del Rosario. Otvoritveni govor bo imel prof. Elvio Guagnini.

● **Natečaj za mesto sociologa v umobolnici** Tržaška pokrajina je razpisala javni natečaj za mesto sociologa v tržaški psihiatrični bolnišnici. Natečaj je odprt vsem italijanskim državljanom, ki do 26. aprila 1974 niso dopolnili 35. leta (razred zakoniti izjem) in ki so doktorirali na neki italijanski univerzi v socioloških vedah. Začetna plača bo 2 milijona 511 tisoč letno.

Rok za vložitve prošnje na kolovnanem papirju, ki morajo biti naslovljene na Micheleja Zanettija, predsednika tržaške pokrajine, se zaključuje 18. januarja 1975 ob 12. uri. Podrobnejše informacije glede natečaja daje urad za osebe v U. Geppa 21.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

● **V petek, 26. novembra ob 20. uri bo v krožku »Che Guevara«** v U. Madonina 19 predavanje pisatelja Maria Spinelle o aktualnosti komunističnega voditelja Antonia Gramscija. Sledila bo prosta debata.

● **Agenti letedečega oddelka so večer** prijavi sodnim oblastem 62-letnega Domenica Del Coreja iz S. Vita deli Normanni. Pred dvema tednoma je ogoljufal lastnika penziona »Cellini« v istoimenski ulici, kateremu bi moral odplačati 1.000.000, več dni prenočevanja 36 tisoč lir. Namesto te vsote pa mu je izročil ček banke »Credito Italiano« iz Taranta za 50.000 lir, izkazalo pa se je, da je Del Core umislil svoj tečaj račun pred dvema letoma. Prijavili so ga zaradi goljufije v obtežilnih okoliščinah.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

● **V petek, 26. novembra ob 20. uri bo v krožku »Che Guevara«** v U. Madonina 19 predavanje pisatelja Maria Spinelle o aktualnosti komunističnega voditelja Antonia Gramscija. Sledila bo prosta debata.

● **Agenti letedečega oddelka so večer** prijavi sodnim oblastem 62-letnega Domenica Del Coreja iz S. Vita deli Normanni. Pred dvema tednoma je ogoljufal lastnika penziona »Cellini« v istoimenski ulici, kateremu bi moral odplačati 1.000.000, več dni prenočevanja 36 tisoč lir. Namesto te vsote pa mu je izročil ček banke »Credito Italiano« iz Taranta za 50.000 lir, izkazalo pa se je, da je Del Core umislil svoj tečaj račun pred dvema letoma. Prijavili so ga zaradi goljufije v obtežilnih okoliščinah.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

● **V petek, 26. novembra ob 20. uri bo v krožku »Che Guevara«** v U. Madonina 19 predavanje pisatelja Maria Spinelle o aktualnosti komunističnega voditelja Antonia Gramscija. Sledila bo prosta debata.

● **Agenti letedečega oddelka so večer** prijavi sodnim oblastem 62-letnega Domenica Del Coreja iz S. Vita deli Normanni. Pred dvema tednoma je ogoljufal lastnika penziona »Cellini« v istoimenski ulici, kateremu bi moral odplačati 1.000.000, več dni prenočevanja 36 tisoč lir. Namesto te vsote pa mu je izročil ček banke »Credito Italiano« iz Taranta za 50.000 lir, izkazalo pa se je, da je Del Core umislil svoj tečaj račun pred dvema letoma. Prijavili so ga zaradi goljufije v obtežilnih okoliščinah.

ŠTIRIURNA PREKINITEV DELA INDUSTRIJSKIH DELAVCEV

Danes stavka za zaščito dohodkov pred draginjo

Enotna predstavništva bodo obiskala krajevne uprave

V okviru splošnega sindikalnega boja za izboljšanje kupne moči delavskih plač, za ovrdenotenje točk draginjske doklade, za povišanje pokojnin, za zajamčeno plačo in za uresničevanje drugih delavskih zahtev, bo tudi v Trstu danes splošna stavka delavcev v industriji. Delo bodo prekinili zadnje štiri ure svojega delovnega urnika ali delovne izmene.

Kot so v svojih letakih poudarile sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL, ki so napovedale stavko, se današnja štiriurna stavka ukvarja v prvi vrsti v splošen boj za zajamčeno dohodka, ki ga obdelujejo draginja in krčenje zaposlitve. Sindikati v tem sklopu zahtevajo povišanje draginjske doklade na najvišji ravni, kajti sedanja doklada ne ščiti v zadovoljivi meri najnižjih dohodkov in krije le majhen odstotek današnje dejanske draginje.

Današnja delavska protestna akcija opozarja seveda tudi na vrsto drugih problemov, ki jih je gospodarska in politična kriza v Italiji še bolj zaostila. Pri tem gre za vrsto reform, ki jih že dolgo obljubljajo, a se jih odgovorne oblasti še niso korenito lotile. Kot običajno namreč nudijo največje breme se-

Srečanje bivših borec Tržaške brigade

Tržaški pokrajinski odbor Vsestranskega združenja partizanov Italije ANPI vabi vse borec 14. brigade »Garibaldi Trieste« (Tržaška brigada) na zakusko, ki bo v soboto, 30. t.m., ob 17.30 na stadionu »I. maj« v Vrdeški cesti 7. Obenem bo to srečanje priložnost za pomenek o pripravah za praznovo 30. obletnico ustanovitve Tržaške brigade, v kateri je bilo tudi več Slovencev. Partizansko združenje so toplo priporoča za čim številnejšo udeležbo.

Od 3. do 15. decembra v Rossetti

Buazzellijeva dramska skupina z lisenom »Sovražnikom ljudstva«

Z lisenom delom »Sovražnik ljudstva« se vrača v naše mesto dramska skupina Tina Buazzellija in Edma Fenaglia, ki je že lani s Svevoim delom »Rigenerazione«, dožvelja pri nas prodoren uspeh. Tokrat gre za bolj zahtevno delo, in sicer za globoko socialno dramo, ki jo je lisen napisal leta 1882 in ki je že doživela več nadvse uspešnih uprizoritev.

Sovražnik ljudstva je Stockmann, ki vsesok iše resnico in se bori proti spletkarjenju svojih sosedov. Stockmann je moralist in idealist, ki v veliki meri posebeja norveškega dramatika, saj je bil najbrž ta prav v tem svojem delu najbolj iskren.

Dramo je režiral Edmo Fenoglio, scene in kostime je pripravil Sergio d'Osma, prevod pa Claudio Magris. Glavno vlogo je prevzel Tino Buazzelli, poleg njega pa bodo nastopili še Massimo De Franco, Nicoletta Linguasuo, Roberto Paoletti, Barbara Nay, Gioacchino Maniscalco, Claudio Dani, Tino Bianchi in Maria Carrara.

Prva predstava v Rossettijskem gledališču bo v torek, 3. decembra, ponovitve pa bodo trajale do 15. decembra. Skupno bo 14 ponovitev, ki bodo veljavne tudi za abonmaj. Prodaja vstopnic na glavni blagajni v Pasazi Protti (tel. 36372 — 38547).

Razstavo o Svevu bodo odprli jutri

V nasprotju z že objavljenim sporedom okrog mize o pisatelju Italiji Svevu in tržaški družini njegovega časa, ki jo prireja filozofska fakulteta tržaške univerze in ministrstvo za solstvo, bodo bibliografsko razstavo o Svevu odprli jutri, ob 19. uri. Razstavo so uredili v Ljudski knjižnici v U. del Rosario. Otvoritveni govor bo imel prof. Elvio Guagnini.

● **Solska sindikata CGIL in CISL** prireja danes ob 15.30 na sindikalnem sedežu v U. Ponderes 8 ti. sklopno konferenco o vprašanju habilitacijskih tečajev za profesorje.

● **Razstavo o Svevu bodo odprli jutri** V nasprotju z že objavljenim sporedom okrog mize o pisatelju Italiji Svevu in tržaški družini njegovega časa, ki jo prireja filozofska fakulteta tržaške univerze in ministrstvo za solstvo, bodo bibliografsko razstavo o Svevu odprli jutri, ob 19. uri. Razstavo so uredili v Ljudski knjižnici v U. del Rosario. Otvoritveni govor bo imel prof. Elvio Guagnini.

● **Natečaj za mesto sociologa v umobolnici** Tržaška pokrajina je razpisala javni natečaj za mesto sociologa v tržaški psihiatrični bolnišnici. Natečaj je odprt vsem italijanskim državljanom, ki do 26. aprila 1974 niso dopolnili 35. leta (razred zakoniti izjem) in ki so doktorirali na neki italijanski univerzi v socioloških vedah. Začetna plača bo 2 milijona 511 tisoč letno.

Rok za vložitve prošnje na kolovnanem papirju, ki morajo biti naslovljene na Micheleja Zanettija, predsednika tržaške pokrajine, se zaključuje 18. januarja 1975 ob 12. uri. Podrobnejše informacije glede natečaja daje urad za osebe v U. Geppa 21.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

● **V petek, 26. novembra ob 20. uri bo v krožku »Che Guevara«** v U. Madonina 19 predavanje pisatelja Maria Spinelle o aktualnosti komunističnega voditelja Antonia Gramscija. Sledila bo prosta debata.

● **Agenti letedečega oddelka so večer** prijavi sodnim oblastem 62-letnega Domenica Del Coreja iz S. Vita deli Normanni. Pred dvema tednoma je ogoljufal lastnika penziona »Cellini« v istoimenski ulici, kateremu bi moral odplačati 1.000.000, več dni prenočevanja 36 tisoč lir. Namesto te vsote pa mu je izročil ček banke »Credito Italiano« iz Taranta za 50.000 lir, izkazalo pa se je, da je Del Core umislil svoj tečaj račun pred dvema letoma. Prijavili so ga zaradi goljufije v obtežilnih okoliščinah.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

● **V petek, 26. novembra ob 20. uri bo v krožku »Che Guevara«** v U. Madonina 19 predavanje pisatelja Maria Spinelle o aktualnosti komunističnega voditelja Antonia Gramscija. Sledila bo prosta debata.

● **Agenti letedečega oddelka so večer** prijavi sodnim oblastem 62-letnega Domenica Del Coreja iz S. Vita deli Normanni. Pred dvema tednoma je ogoljufal lastnika penziona »Cellini« v istoimenski ulici, kateremu bi moral odplačati 1.000.000, več dni prenočevanja 36 tisoč lir. Namesto te vsote pa mu je izročil ček banke »Credito Italiano« iz Taranta za 50.000 lir, izkazalo pa se je, da je Del Core umislil svoj tečaj račun pred dvema letoma. Prijavili so ga zaradi goljufije v obtežilnih okoliščinah.

● **Jutri ob 20. uri bo pri »Rumeni hiši«** javno zborovanje sekcij KPI iz Barkev in z Grete, na katerem bodo razpravljali o javnem finansiranju strank. Govoril bo upravnik tržaške federacije KPI Claudio Tonel.

● **Zgodaj zjutraj se je ponesrečila** 80-letna Emilia Erneti vd. Terzoli, ki biva pri mnuh v U. delle Doce 34. Vstala je s postelje in padla na tla ter se je potolkla in ranila po čelu. Okrevala bo v tednu dni zdravilne bolnišnice, če ne bodo nastopile komplikacije.

Razna obvestila

KASTA priredi tečaj srbohrvaščine. Prijave in informacije do 30. t.m. na telefonsko številko 82-66-24 od 20. do 21. ure.

Slovensko dobrodelno društvo v Trstu prireja tudi letos miklavževanje za slovenske osnovnošolske otroke na Tržaškem. Prihod sv. Miklavža je najavljen v soboto, 7. decembra, ob 15.30, ko bo v društvenih prostorih delil darilne pakete med naše malčke. Za čimvečji uspeh te akcije bodo odbornice društva obiskale v teh dneh naše člane, podpornike in prijatelje šolske mladine.

Vodstvo Tržaškega partizanskega pevskega zbora obvešča pevce in orkestraše, da bo odhod avtobusov na gostovanje na Jesenice, v Begunje in na Vrhniko v soboto, 30. t.m., ob 14.30 izpred Bazoviškega doma. Pevci naj se zberejo ob 14. uri.

Združenje staršev otrok slovenske osnovne šole in vrtca v Boljuncu priredi jutri, 29. novembra 1974, ob 20.30 v prostorih slovenske osnovne šole v Boljuncu predavanje o novih šolskih zakonih. Govoril bo didaktični ravnatelj Stanislav Škrinjar. Vabljeni vsi starši in prijatelji mladine.

PD LONJER — KATINARA
MK LONJER — KATINARA
KOLESARSKI KLUB ADRIA

priredi danes, 28. novembra, ob 20.30 v prostorih prosvetnega društva v Lonjeru

PREDAVANJE
O KUBI

Predavatelj Bruno Križman bo opisal svoje potovanje po te srednjeevropski državi z besedo in barvnimi diapozitivi.

Vabimo vasčane k številni udeležbi na tem zanimivem predavanju.

PD Kraški dom priredi v dvorani občinske kopalnice v Reppu tradicionalno

MIKLAVŽEVO RAZSTAVO KNJIG

Razstava bo odprta v nedeljo, 1. decembra, od 10. do 12. ure; od 2. do 5. decembra pa od 19. do 21. ure.

SPD Tabor Opčine vabi v Prosvetni dom na Miklavževno razstavo knjig in gramofonskih plošč, ki bo v nedeljo, 1. decembra, od 10. do 13. in od 16. do 19. ure. Od ponedeljka dalje pa vsak dan do četrka, 5. decembra, od 16. do 19. ure. Za Miklavža je slovenska knjiga najlepši dar. Mamice, razveselite svoje malčke! Odbor.

SPD IGO GRUDEN — Nabrežina

Odbor SPD Igo Gruden se oprša vsem, ki so se v nedeljo, 24. t.m., zbrali v društveni dvorani, da bi si ogledali slovenski film »Cvetje v jeseni«. Zaradi tehnične okvare smo morali predvajanje filma prekiniti, obljubljamo pa, da bomo trak v kratkem ponovno vrtili. V upanju, da bo tokrat šlo brez zatilja, jev, se toplo priporočamo za ponovno številno udeležbo.

ODBOR

KOMISIJA ZA DORASCAJOČO MLADINO PRI SKGZ

prireja v dnevi od 26. decembra do 2. januarja

ZIMOVANJE

v Zgornjih Gorjah pri Bledu

Vpisovanje na sedežu SKGZ v Trstu, U. Mazzini 44/III., od petka, 29. t.m., od 9. do 12. ure dopoldne.

Danes, CETREK, 28. novembra

JAKOB

Sonce vzide ob 7.21 in zatone ob 16.25 — Dožina dneva 9.04 — Luna vzide ob 15.30 in zatone ob 5.58

Jutri, PETEK, 29. novembra

VINKO

Vreme včeraj: najvišja temperatura 12,7 stopinje, najnižja 7, ob 19. uri 9,2 stopinje, zračni pritisk 1009,6 hPa, veter 9 km/j, vzhodni, vlažnost 50 odst., nebo 3 desetinke pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 13 stopinj.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 27. novembra 1974 se je v Trstu rodilo 10 otrok, umrlo pa je 9 oseb.

UMRLI SO: 63-letna Nives Padovan, por. Motek, 81-letna Augusta Marasa vd. Coloni, 49-letni Giuseppe Carini, 71-letna Maria Lenardon, 70-letni Albino Arban, 67-letni Pompeo Zelco, 46-letna Maria Ielusch

RAZGOVOR Z ODBORNIKOM DR. RAFKOM DOLHARJEM

Zapletena in trda pogajanja za urbanistično ureditev Krasa

Takoj je treba izdati nove normative za kraške vasi in iz deželnih skladov prispevati za obnovitev starih hiš

Občinski odbornik dr. Rafko Dolhar se že dalj časa ukvarja z zapletenim problemom področnega regulacijskega načrta kraških vasi in si je tudi med zadnjimi političnimi pogajanjimi o krizi levostranske občinske uprave prizadeval, da so to vprašanje ponovno vključili med prednostna vprašanja, ki jih je treba čimprej rešiti. Zato se je našel prvo vprašanje tudi nanašalo na politično ozadje razprav o sestavi področnega regulacijskega načrta za kroško okolico.

Dr. Dolhar je odgovoril, da je po vsej mnenju, da je to vprašanje vključeno tudi sedaj med prednostna, oziroma je že od pričetka obravnavano povezano s področnim regulacijskim načrtom za zgodovinsko središče Trsta. Logično je namreč, da bo mesto središče treba urediti in da tako bil izveden pritisk za ureditev okolice. Tokrat torej ni nekaj bistvenega novega, temveč samo refleks bitke, ki se je pričela že mnogo prej pri sestavljanju programa občinske uprave in pri prvem preverjanju. Takrat so se trda politična pogajanja vlekla do zore in so zajela širši aspekt vprašanj, med katerimi tudi hitre cestne zveze in razne vpadnice. Končno so sklenili poveriti urbanisti izdelavo študije o stanju slovenskih vasi. To je bil izsiljen sklep, ki pa se je uresničil s poveritvijo del.

Bistvo sporazuma pa je, pravi dr. Dolhar, da je časovno povezana rešitev zgodovinskega središča in področnega regulacijskega načrta za kroško okolico, ker je s tem tudi danega neke vrste ne samo političnega temveč objektivnega jamstva za vsaj kolikor toliko znosne časovne rešitve.

Dr. Dolhar je nato v nevezanem razgovoru prešel na drugo vprašanje, ki prav gotovo zanima čitatelje in ki se nanaša na trenutno stanje stvari. V tej zvezi pravi, da je sprememba normativov samo prva faza reševanja in ta faza se sedaj zaključuje. Ta faza je osnova za drugo, s katero bodo določili podobno kraških vasi in končno za tretjo, ki naj oblikuje perspektivo Krasa.

Za mene, pa je podčrtal dr. Dolhar, je celotno vprašanje tesno povezano z dvema zahtevama:

1. «Ad hoc» je treba izdati normative za kraške vasi, ker ne morejo na Krasu veljati isti normativ kot so v središču mesta in morajo biti prilagojeni okolju ter obstoječim strukturam.

2. Iz deželnih sredstev je treba dobiti prispevke za obnovu obstoječih zgradb. Pri tem se morajo tudi naši ljudje zavedati, kakšno vrednost predstavljajo stare hiše, za katere se zelo zanimajo tuji, ki jih radi prenove, takšne kot so. Seveda pa je to vprašanje povezano s sredstvi in pogosto resnimi bremenimi za obnovitev obstoječe stavbe. Zato je dolžnost dežele, da prispeva, za kar se je že zavzel deželni svetovalec Drago Stoka.

Tretja faza pa se nanaša na razvoj sedanje nezaščitenega teritorija in pri tem je treba stremeti k temu, da se ozemlje ohrani v svoji prvinski obliki, toda istočasno pa je treba omogočiti razvoj tradicije.

V OKVIRU NAŠE DEŽELE

Ustanovljena študijska komisija za proučevanje kmečke arhitekture

Predsednik je deželni odbornik Mizzau

Na deželnem uradu za naravna in kulturna bogastva so ustanovili študijski odbor za proučevanje kmečke arhitekture in manjših zgodovinskih središč naše dežele. Poudarjeno je, da ustanovitve tega odbora je bil deželni odbornik za naravna in kulturna bogastva Mizzau, ki je postal tudi predsednik. Prva naloga ustanove je, da zbere dokumentacijo za srečanje, ki bo najkasneje do aprila prihodnjega leta v Vili Manin v Passarianu in ki bo posvečen kmečki arhitekturi.

Študijski odbor bo usmeril svojo dejavnost predvsem v globlje spoznavanje starinskih kmečkih zgradb, ki služijo za bivanje, a ki imajo tudi kako posebno značilnost. Prednost bodo seveda imele hiše, ki imajo tudi umetniško vrednost. Na

nalnih in s časom se spreminjajočih dejavnosti. Obrtniki morajo imeti možnost, da se v njihovih vajah najde za njih prostor, da se lahko njih obrt razvije do srednjih zmogljivosti. Mi moramo omogočiti onim, ki imajo pobude, da te pobude uresničijo v skladu z razvojem vasi.

S to problematiko je tesno povezana problematika kraških rezervatov, ki morajo pomeniti ne samo ohranitev krajine in ki ne smejo naših ljudi izrinuti iz zemlje, temveč morajo biti ljudje nosilci bodoče ureditve kraškega ozemlja.

Tu bi dodal še Dolharjevo misel, da stara oblika odtujanja zemlje sedaj ne pride več v poštev, temveč je treba uvesti nove oblike sodelovanja lastnikov pri bodočih družbenih realizacijah. To je v interesu naših ljudi in podeželja, ker bodo take realizacije čutili za svoje, ne pa kot antagonistične in izvedene iz mesta proti periferiji.

Pogovori med zastopniki uprave in sindikati so trajali dolgo, kar na lepem je odbornik za osebje sindikalistom predlagal nekaj osnutkov urnikov, ki jih je določil ravnatelj umobolnice. Teh sindikalisti niso sprejeli in ker je bila uprava gluha za njihove zahteve, so kar pričeli izvajati nov urnik s stavko treh ur vsak teden. Taki stavki sta bili že dva dni, tretja je bila napovedana za nedeljo, 24. t.m. Tudi za to priliko so sindikati, kot vedno v preteklosti, zagotovili za tri ure odsotnosti večine uslužbencev minimalno oskrbo.

Cisto neprilakavano pa je pokrajinski predsednik v soboto podpisal ukaz, da se mora čez 60 bolničarjev javiti na delo v nedeljski dopoldanski in popoldanski izmenici. Predsednik je v imenu odbora upeševal ministrsko okrožnico iz leta 1961, ki določa ukaz, da se morajo bolničarji javiti na delu, ker je njih delo nujno povezano z zdravjem in varnostjo bolnikov. Ta okrožnica je vedno v veljavi, vendar se je niso od leta 1965 do 1973, ko je vladala na pokrajini levosrednja večina, nikdar poslužili. Tu dakrat so sindikati vedno zagovarjali minimalno oskrbo. Ta korak pokrajinskega odbora je takoj vzbudil protest sindikalne federacije, ki je že v soboto izdala protestno tiskovno poročilo. Interpelacija o tem je že v soboto pokrajinskemu predsedniku poslal socialistični svetovalec Marko Waltritsch, ki izraža začudenje nad takim odlokom, ki pomeni vračanje na staro, na pozicije, ki so bile že leta in leta pozabljene. Omenjeni svetovalec je tudi zahteval, da se o stvarih razpravlja na prvi seji pokrajinskega sveta, ki bo kot smo že omenili, jutri.

Bolničarji so v nedeljo šli na delo, v bolnišnici pa baje ni bilo ravnanja, ki je odšel v Padovo. Sindikati pa so takoj napovedali novo stavko za večer, 27. novembra. V torek so bolničarji spet dobili povzicne in spet so večerjali s njimi na delo.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

ŽE V DRUGO V ENEM TEDNU

Tudi za včerajšnjo stavko bolničarjev je pokrajina poslala obvezne pozivnice

Precej polemike med sindikalno federacijo in pokrajinsko upravo - Jutri bodo tudi o tem govorili na pokrajinski seji

Jutrišnja seja pokrajinskega sveta ugetne biti vroča zaradi dveh napovedanih in prisilno prekinjenih stavk bolniškega osebja v psihiatrični bolnišnici. Stavki, po tri ure vsaka, so sindikati (CGIL, CISL in UIL) soglasno napovedali za nedeljo, 24. novembra, in nato še za večer, 27. novembra.

O vzkrokih stavke smo že pisali. Upoštevajoč vsedravnno pogodbo po pokrajinskih uslužbencev so zastopniki iz goriške pokrajinske uprave in sindikati sklenili, da bo od letošnjega 1. julija veljalo znižanje delovnega urnika za tri ure tedensko. Do prihodnjega julija pa bi urnik še znižali, tako da bi bil enajst ur. O stvari je bil govor tudi v pokrajinskem svetu, sindikati so na podlagi notranjih izkušenj predlagali ustreznih novi urnik, po katerem ne bi bilo treba najeti novih bolničarjev.

Pogovori med zastopniki uprave in sindikati so trajali dolgo, kar na lepem je odbornik za osebje sindikalistom predlagal nekaj osnutkov urnikov, ki jih je določil ravnatelj umobolnice. Teh sindikalisti niso sprejeli in ker je bila uprava gluha za njihove zahteve, so kar pričeli izvajati nov urnik s stavko treh ur vsak teden. Taki stavki sta bili že dva dni, tretja je bila napovedana za nedeljo, 24. t.m. Tudi za to priliko so sindikati, kot vedno v preteklosti, zagotovili za tri ure odsotnosti večine uslužbencev minimalno oskrbo.

Cisto neprilakavano pa je pokrajinski predsednik v soboto podpisal ukaz, da se mora čez 60 bolničarjev javiti na delo v nedeljski dopoldanski in popoldanski izmenici. Predsednik je v imenu odbora upeševal ministrsko okrožnico iz leta 1961, ki določa ukaz, da se morajo bolničarji javiti na delu, ker je njih delo nujno povezano z zdravjem in varnostjo bolnikov. Ta okrožnica je vedno v veljavi, vendar se je niso od leta 1965 do 1973, ko je vladala na pokrajini levosrednja večina, nikdar poslužili. Tu dakrat so sindikati vedno zagovarjali minimalno oskrbo. Ta korak pokrajinskega odbora je takoj vzbudil protest sindikalne federacije, ki je že v soboto izdala protestno tiskovno poročilo. Interpelacija o tem je že v soboto pokrajinskemu predsedniku poslal socialistični svetovalec Marko Waltritsch, ki izraža začudenje nad takim odlokom, ki pomeni vračanje na staro, na pozicije, ki so bile že leta in leta pozabljene. Omenjeni svetovalec je tudi zahteval, da se o stvarih razpravlja na prvi seji pokrajinskega sveta, ki bo kot smo že omenili, jutri.

Bolničarji so v nedeljo šli na delo, v bolnišnici pa baje ni bilo ravnanja, ki je odšel v Padovo. Sindikati pa so takoj napovedali novo stavko za večer, 27. novembra. V torek so bolničarji spet dobili povzicne in spet so večerjali s njimi na delo.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Kar se tiče povzicne je v poročilu pokrajinskega odbora rečeno, da so za napovedano stavko v nedeljo in v sredo pozvali na delo približno 50 odstotkov bolničarjev (sindikalisti pa trdijo, da so jih skoraj 80 odstotkov). Ne gre torej, tako je trditev odbora, za grozljivo akcijo do stakajočih, marveč le za zagotovitev minimalne oskrbe bolnikom.

Včeraj popoldne smo v uredništvu dobili poročilo pokrajinske uprave. Tako poročilo so dobile tudi sindikalne federacije. Uprava tolmači po svoje razvoj dogodkov. Sejo ožjega odbora so imeli v torek. Po opisju pogovorov s sindikati je v tem poročilu rečeno, da ni še nadzoril odbor v Vidnu odobrili sklepe s dne 14. oktobra letos o znižanju urnika in da ni hotel odbor prevzeti nase odgovornosti za predčasno znižanje urnika. Odbor je 22. t.m. obvestil sindikalno federacijo o svojem stališču in si lasti pravico urediti urnik tako kot mu je volja.

Počastnost pri imenovanju predstavnikov sindikatov v rajonske svete

Na zadnji seji občinskega odbora v Gorici so se dogovorili, da bo prihodnja seja občinskega sveta jutri, v petek, ob 18.30 To je bil ključni sklep te seje, drugi pa se je nanašal na gradnjo ljudskih stanovanj v zaidalni coni ob Ul. Terza Armata.

Odbornik za javna dela Agati je namreč predlagal zvišanje stroškov za urbanizacijo omenjenega območja, tako da bodo po novem presegali 1,5 milijarde lir. Občinski odbor je sklenil, da bo najprej zgradil infrastrukturo, ki so potrebne za parcele, kjer bodo sezidali

ljudske hiše. Sodi, da bo znašal ta strošek 360 milijonov lir in da bo občina prišla do tega denarja z najetjem posojila v znesku 300 milijonov lir. Odborniki so nato sprejeli načrt za javno razsvetlavo na športnem igrišču na Rojcah, ki bo veljala 37 milijonov.

Poleg drugih odbornikov je o dejavnosti na svojem področju poročal tudi odbornik Ferruccio Fantini. Svoje kolege je seznanil z napredovanjem priprav za imenovanje rajonskih svetov in pri tem povedal, da še vedno čakajo na imena predstavnikov nekaterih sindikalnih organizacij.

Kulturni krožek «Umanità» obvešča vse, ki so se vpisali za tečaj slovenskega jezika, naj se javijo 3. decembra ob 18.30 na sedežu krožka, Korzo Italija 22. Tu bodo dobili navod

IZ POLITIČNEGA ŽIVLJENJA FRANCIJE

Velik strah pred krizo in pred brezposelnostjo

Pesimistično razpoloženje Francozov - Čedalje več tistih, ki menijo, da se bo ponovil «maj 1968» - Kaj pravijo podatki neke ankete

Vse več je politikov in komentatorjev, ki zatrjujejo, da od maja 1968 Francija ni preživljala globlje krize. Vse državna stavanja pretekli teden, upornost poštne delavce, ki se podrgli mesec odbijajo, da bi se vrnila na delo, zatem spet stavka nameštencev in delavcev radia in televizije za «nedoločne čas» — vse to samo še bolj ilustrira in potrjuje vseplošno nervoznost in nalezljivost politično - socialnega vzdušja te dežele, a korenine tega so mnogo globlje, kot se zdi.

V bistvu so francoski državljani zelo zaskrbljeni glede svoje bodočnosti, glede svojih osnovnih življenjskih možnosti. Televizija je nedolgo tega javila, da bo odpuščala 250 novinarjev, «Citroen» zaprte najmanj 2500 delovnih mest. Po uradnih podatkih, se je število brezposelnosti povzpelo že na 600 tisoč. Sindikati zatrjujejo, da jih je 900 tisoč in da se je v preteklih mesecih število zavrnjenih prostov za zaposlitev povečalo za 48 odstotkov. Očitno je — ugotavljajo komentatorji — da vlada ni bila sposobna uresničiti dva osnovna cilja lastne ekonomske politike: da bi namreč bila obvarovala zaposlenost ter zaustavila dviganje cen.

Zgodilo se je prav nasprotno. Rittem gospodarskega razvoja se bo prihodnje leto spustil na vsega tri odstotke, cene ter skupno z njimi inflacija uporno rastejo, vtem ko ekonomska kriza vse resneje preprečuje zaposlovanje. Po pisanju tedinika «Express» so gospodarska podjetja že zdaj prezadela, njihovi dolgi so od 93 milijard v l. 1973 narasli na 133 milijard frankov, kar predstavlja skok nad 40 odstotkov. Tretjina tega je v devizah. Da bi bilo dolgov moč povrniti, je treba prodajati, izvažati, medtem ko v resnici naročila nazadujejo, jih je vedno manj, zaloge pa rastejo in zamrzujejo sredstva. Za take primere obstoji znano zdravilo: tovarne zaprejo svoja vrata, zmanjšajo število delovnih dni, delavce pošljejo na prisilni odmor ipd. Vse to je znano, poleg drugega, tudi iz nedavne britanske ter italijanske prakse.

Istočasno pa sindikati, zlasti o be najvažnejši organizaciji CGT in CFDT, krepijo enotnost svojih zahtev, glede izboljšanja življenjskih pogojev delavcev, odločno zavračajo vsako vlado, da so krizo povzročile povečane cene nafte. Leti dokazujejo, da je nafta v inflaciji stopnji udeležena s tremi odstotki, kar predstavlja le petino stvarnega porasta cen. Za sindikate je dilema mnogo resnejša: rešitev je samo v preprazodljivosti narodnega bogastva ter odpravi ogromnih družbenih neenakosti, v reviziji celotnega družbeno - ekonomskega sistema.

Doslej med vlado in sindikati, navzile nenehne zaostrovanje krize, se niso našli skupnega jezika, na osnovi katerega bi moglo priti do sporazuma. Vlado predsednik Jacques Chirac, je celo govoril o zlorabi stavke in nevarnosti, da bi taka politika sindikatov utegnila privedi do razsula nacionalnega gospodarstva. Pojasnjuje, da so pogajanja o izboljšanju življenjskih pogojev v teku, je Chirac obenem poudaril, da je vlada na ekonomska politika nekaj, o čemer se ni moč pogajati. Bila je dolocena, razglašena in se ne bo menjala, poudarja Chirac. Razumljivo, da takšno stališče ni moglo blaziti vplivati na napetost vzdušja.

Komentator «Mondes» je v besedah vladnega prednika odkril polkusa, da bi se odgovornost za vse obstoječe gospodarske težave prevredila na ramena stavkajočih. Časopis odgovarja, da je stvarni krivec politika, ki ni mogla predvideti take krize in ki se je zapletla v nasprotujoči si koncepti, po kateri — kot je bilo zatrjevano — je moč ohraniti zaposlenost in obenem zmanjšati proizvodnjo ter zaustaviti dviganje cen.

Na osnovi tega je razumljivo, da je pred kratkim objavljena anketa, ki sta jo izpeljala inštitut SOFRES in redakcija časopisa «Figaro», privedla do sledečega: o snovnega poraznega zaključka: o krov 77 odstotkov vseh anketiranih Francozov gleda v bodočnost s skrajnim pesimizmom. Samo 10 odstotkov udeležencev ankete je pokazalo toliko moči, da so izrazili zaupanje v izboljšanje položaja prihodnje leto. Statističari navajajo, da je to «absolutni rekord mračnih razpoloženj», ki je kdajkoli bil zabeležen v zgodovini preučevanja javnega mnenja. Naslednji podatek je še težji. Nad 66 odstotkov anketiranih prehaja na teren političnih razmišljanj ter zatrjuje, da je moč v naslednjih dveh - treh mesecih pričakovati takšno poslabšanje situacije, ki bi lahko privedlo do nerodov in nemirov, podobnih onim iz maja l. 1968. Ko je namreč bilo isto vprašanje postavljeno septembra, je bilo okrog 52 odstotkov pesimistov, kar pove, da njihovo število in zaskrbljenost naglo narasčata.

Vendarle ko delamo take neugodne primerjave z l. 1968, je treba upoštevati še neki drugi podatek. Po mayskih predsedniških volitvah je Francija v veliki meri ostala politično razcepljena. Rezultat, ki ga je bila dosežila združena levica na načelih skupnega programa, povečuje vtis, da bo prišlo do odprta velikega vprašanja o socialnih razlikah, kakor tudi, da bosta postavljena pod preiskovalno lečo celotni družbeni mehanizem in sistem. To je karakteristika, ki bo nedvomno prisotna v siceršnjem zaostrovanju krize.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Vaši posli se bodo dobro razvijali. V družbenem krogu si boste ustvarili pomembne položaje. BIK (od 21.4. do 21.5.) Izognili se boste večji nevarnosti. Nekdo bo do vas zelo plemeniti. DVOJČKA (od 22.5. do 21.6.) Če hočete popraviti napake, ne kazite omahljivosti. Bodite bolj pravilni. RAK (od 22.6. do 22.7.) Dosegli boste nadporečen uspeh. Ne dovolite, da bi vas obvladovala čustva. LEV (od 23.7. do 22.8.) Dan bo ugoden za tehnike, ne pa za intelektualce. Bodite bolj popustljivi. DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Da bi pravilno postavili neko svojo zahtevo, se posvetujte s strokovnjakom. Dokazite svojo zvestobo. TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.)

Obenem je opaziti, kot nekakšen dodatni element negotovosti in omahovanja, ki najverjetneje odloži pesimistično razpoloženje državljanov, doloceno neenotnost, prihodnje v vseh političnih grupacijah. Komunisti in socialisti so, po uspehu maja meseca, stopili v fazo ponovne preučitve enotnosti, pri čemer je prišlo do prvih pomembnih nasprotij, vtem ko enotnost levice, potreba po združevanju sil, še ni do konca ogrožena.

Po drugi plati je v vrstah predsedniške večine takisto opaziti razpoke. Degolistična UDR je izgubila prvenstvo, vendar je, navzile svoji dokajšnji zmedenosti, še vedno najvplivnejša sila v parlamentu. Med degolisti in reformatorji ključni politični vprašanja, kot so n.p.r. mednarodni odnosi in narodna obramba. Kohezijska moč predsedniške večine je — kot je bila tudi v teku volilne kampanje — bolj v nasprotovanju

levisi, kot pa v skupnih, enotnih političnih pripravljenj. Vse to skupaj predstavlja element negotovosti, ki povezuje zlasti nazorno izražajo prave dimenzije preizkušenj, ki so se pred njimi znašli francoski državljani. Trenutno, kot je razvidno iz omenjenih ankete, so njihova razpoloženja pesimistična.

Predsednik Giscard d'Estaing, ki skuša zdaj ta pesimizem zmanjšati tako, da državljane enostavno hrabri s pozivom, naj ga podpro pri izvajanju njegovega programa, bržkone samo z zagotavljanjem, da se bodo »vtem stvari spremenile, zanesljivo v tem svojem namenu ne bo uspel, če ne bo prej sam program temeljito usklajil zlasti z zahtevami sindikalnih organizacij, torej z interesi in potrebami najširših delovnih slojev. Od tega pa je odvisno, kako se bodo v nadalje razvijala tudi splošna politična in družbena razpoloženja v sodobni Franciji.

KONKRETNE UGOTOVITVE V VSAKDANJEM ŽIVLJENJU

Nesmotrna uporaba kemikalij more človeku samo škodovati

Sorjetska revija «Znanost in življenje» ugotavlja nekatere dosedanje dosežke in tudi napake v rabi kemijskih preparatov v kmetijstvu in zdravstvu

Pred nedavnim je v Rimu zasedala svetovna konferenca FAO, na kateri so ugotovili, da potrebuje človeštvo vedno več hrane in da se bodo morale bogate države žele potruditi, da bi manj razviti pomagale pri razvoju, predvsem v kmetijstvu. Mimogrede je bil govor tudi o raznih modernih tehnikah in sredstvih, kako pomagati k večjemu pridelku. Med temi sredstvi so tudi razni kemijski preparati, ki v kmetijstvu pomagajo pri uničevanju mrčesa, plevela itd.

O tem, da so razna kemijska sredstva na eni strani zelo koristna, na drugi pa lahko tudi zelo nevarna, celo usodna, je znano. Poglejmo, kaj o tem piše moskovski list «Znanost in življenje».

Smo v dobi, ko se z najrazličnejšimi kemijskimi sredstvi, s katerimi prašimo kulture, branimo pred vsiljivimi škodljivci. Toda prah ostane v zraku in uničuje vsiljivce. Ali ta kemijska sredstva ne škodujejo morda tudi človekovemu zdravju?

V zadnjih časih se je rodil nekakšen «strah pred kemijo», strah, da bodo kemijski preparati usodno škodljivo vplivali na zdravje ljudi, da bodo zastupili zemljo in zrak. Marsikateri pripomba na račun zadnjih kemije je neutemeljena, so pa tudi pripombe, ki zaslužijo vso pozornost.

Najbolj kritizirana so kemijska sredstva za zaščito pred rastlinskimi škodljivci, to se pravi tiista sredstva, ki jim pravimo po navadi pesticidi. Ker naglo delujejo, ker z njimi z lahkoto ravnamo in ker so razmeroma cenejši, se pesticidi uporabljajo v veliki meri in na široko. Pesticidi so omogočili in omogočajo uspešno borbo proti množičnim jetam kobilic, proti najrazličnejšim vrstam stenic, ščurkov in drugih škodljivcev. Primer: do pred nedavnim, do uporabe zadnjih kemijskih sredstev je izguba pri žetvi dosegla tudi vrednost 75 milijard dolarjev. Praktično je najrazličnejši mrčes pred žetvijo in po žetvi uničil skoroda polovico pridelka. Zato so pesticidi napra-

K besedi so se oglasi biologi, ki so predlagali, da naj se kemijska sredstva zamenjajo z bakterijskimi sredstvi, agronomi pa predlagajo tudi rastlinske tvari, vendar biološka in agronomsko sredstva še ne morejo tekmovali z zadnjimi kemijskimi sredstvi. Bakterijskih zadnjih sredstev je še premalo in imajo omejena področja ter pogoje delovanja, uporabe. Prav tako je tudi s tako imenovanimi rastlinskimi tvarinami.

Zaradi tega so sklenili, da se v današnji dobi pri zaščiti rastlin še ne moremo opredeliti kemijskim sredstvom. Velja pa pravilo, da naj se doloceni zelo toksični preparati zamenjajo z netoksičnimi ali vsaj manj škodljivimi. Hkrati se opozarja na potrebo, da se temeljiteje proučijo biološka sredstva, ki naj bi nato prišla v rabo, končno se svetuje, da naj bi se združile metode, v katerih bi prišla v postev kemijska, biološka in agrotehnična sredstva.

Toliko o kemiji v agronomiji, kaj pa v zdravstvu?

Skupno z biologi in zdravniki so kemiki pripravili sredstva tudi za borbo proti tuberkulozi, meningitisu, malariji, pljučnemu vnetju in drugim hudim boleznim, ki so nekoč kostile milijone življenj. Kakšno trpljenje so prenašali bolniki, ko medicina še ni imela na razpolago anestetikov in antiseptičnih ter mnogih drugih kemijskih preparatov.

Pri sestavljanju in preizkušanju novih zdravil, njihovih bioloških in medicinskih učinkov, pa tudi pri sami proizvodnji je zaposlenih na tisoče in tisoče visokih strokovnjakov. Fleming je dobil Nobelovo nagrado za svoj penicilin, torej za enega najbolj uporabljenih antibiotikov. S penicilinom je bilo rešenih na milijone življenj. Toda po 25 letih ne preneha učinkovite rabe penicilina in mnogih drugih antibiotikov se je opazilo, da neprimerna raba antibiotikov praktično celo vzpodbuja glivična obolenja.

Pa tudi aspirin, ki je tako pogosto v rabi, ni povsem «nedolžen». Kvarno vpliva na dolocene ljudi, pa čeprav velja to sredstvo kot najmanj toksično, oziroma najmanj škodljivo. Neka druga zdravila so se izkazala kot škodljiva, ker povzročajo alergijo: druga kemijska sredstva namreč vplivajo na dednost. Včasih pa se je izkazalo, da hkratna uporaba več vrst zdravil daje sivoestrajne negativne posledice. Postali smo namreč priča tako imenovani «boleznim zdravil».

Samo ob sebi se postavlja vprašanje, ali kaj za vse to nosi krivdo le kemija?

Prav gotovo ne. Doslej smo že večkrat omenili nesmotrno rabo antibiotikov, «bolezen zdravil» pa je v večini primerov posledica tega, ker se človek kot pacient ne drži zdravniških navodil, ker jemlje nedovoljene doze zdravil in

KLJUB VELIKIM POPLAVAM IN DRUGIM OVIRAM V Slavoniji in v Baranji jesenska dela zaključena

Koruze so pobrali dve tretjini - Tudi jesensko setev so opravili za dve tretjini - Najbolje je bilo v predelu Subotice - Lepi dosežki

V letošnji jeseni smo se nekajkrat povrnili k letošnji jugoslovanski letini in najprej beležili velike rezultate v pridelovanju pšenice in žita nasploh in najvšečji velike uspehe v pridelku koruze, sladkorne pese in še kake druge poznejše kulture, nakar so se že v septembru začele poplave, ki so v marsičem spremenile velike napovedi in ponekod še vedno motijo, ali celo preprečujejo izvajanje načrtov in priprav za prihodnjo letino. Čeprav se je ponekod vreme izboljšalo in se na nekaterih žitnih področjih žetev uspešno nadaljuje, so ponekod še v velikih težavah, pa čeprav hkrati zagotavljajo, da je precejšnje število družbenih gospodarstev in zasebnih kmetov zaključilo že z letošnjo jesenskim deli. Še več, v nekaterih primerih so celo prekosili načrte in posejali z žitom še več polj kot lani. Drugod pa so v precejšnji zamudi.

Posamezne delovne organizacije, kot na primer kmetijsko-industrijski kombinat «Vukovar», so praktično zaključile s pobiranjem koruze in na površini 4.700 ha dosegle celo 80 stotov suhega zrnja na ha, kar je vsekakor zelo veliko, posebno če upoštevamo letošnje vremenske razmere, ko preobilica vlage in dežja tako rekoč ni dovolila koruzi, da bi zorela, nato pa ni kmetu dovolila, da bi pridelal pravosčasno pobral. Kombinat «Vukovar» je pobral

Omejili se bomo le na nekatera področja.

Kmetijski proizvajalci v Slavoniji in Baranji so, kot pravi predsednik gospodarske zbornice v Osijeku Vujo Divjak, pobrali z njiv nekaj nad dve tretjini letine in zasejali kakih 50 odst. predvidenih površin. Na tem področju je predvidenih 180 tisoč ha pšenice, na 80 tisoč ha so posejali v družbenem sektorju, ostalo pa so zasebne površine.

Kot smo v polnih mesecih omenjali razne kombinatne in družbene posesti, jih omenjamo tudi sedaj. Poleg «Vukovara» in «Belje» bomo omenili še kmetijsko-industrijski kombinat «Osijek», kjer so zelo pospešili jesensko delo. Na polja osiješke kombinata, ki ga je deževje močno prizadelo, se sleherni dan odpravi na delo od 8 do 10 tisoč delavcev, vojakov in mladine. Vse te marljivo delovne roke se trudijo, da bi delo opravile kar najbolje, to da generalni direktor kombinata Ivan Spika izraža bojazan, da načrti ne bodo izpolnjeni.

Podobno kot na družbenih področjih je tudi na poljih zasebnih kmetov — ter so v glavnem pobrali pridel — že zaključujejo jesensko se. Ni še gotovo, če bodo načrte izpolnili, toda kmetje se trudijo, da bi to dosegli.

Če napravimo splošen obračun o dosežkih dela v letošnji jeseni, moremo reči, da je široka akcija mladine, delavcev iz industrijskih in »jetij ter pripadnikov jugoslovanske armade seveda ob delu delavcev samih kombinatov dala

Obstajajo kemijska sredstva, ki v manjši dozi zdravijo, v večji škodujejo, v veliki dozi pa celo umorijo. Celotno toksično sredstvo, ki v majhni dozi koristi, v veliki pa škoduje in namreč, da bi neka krema koži pomagala, je razkrajala, kajti na črbi različno pise, kako naj z njo ravnamo, pa se na navodila ne oziramo.

Kdo ve n.p.r., da prevelika raba kuhinjske soli more privedi tudi do zastrupitve. Kdo se n.p.r. zaveda, da človek ne more živeti brez kisika, da pa dalj časa človek ne sme dihati čistega kisika...

Se bi mogli navesti takih in podobnih primerov. Dejstva potrjujejo, da so osnova negativnih pojavov vedno isti vzroki in sicer preobila, nesmotna uporaba tega ali onega sredstva. V splošnem je znano, da vsaka panoga, tudi kemija lahko prinese korist ali škodo. Odvisno je od tega, kako se dosežki kemije uporabljajo. Normalno vzgojen človek ne pije vode iz blata, ne uživa strupenih gob, ne hodi bos po ledu. Tega se je človek naučil že davno davno, se v kameni dobi. Danes pa se je ne ravna več tako. Od tod zle posledice tudi od tega, kar bi moralo kemija prinašati nove, velike dosežke. Mi se temu ne smemo in ne moremo odrekati. Odraganje umetnim in sintetičnim preparatom bi zmanjšalo surovostno bazo sodobne industrije. Če bi se odpovedali umetnim gnoljnim in pesticidom, bi zmanjšali pridelke in bi zašli v velikansko pomanjkanje; če bi se odpovedali kemijskim preparatom v zdravstvu, bi medicina spet zlezla na srednjeveško raven. In vendar mora človek ravnati pametno, razumno, smotno, kajti sicer se bo v blagostanju zadušil toda ne zaradi obilice, kot zaradi negativnih posledic, ki jih nosi s seboj napačna raba kemijskih sredstev.

tudi sladkorno peso in sicer površine 1370 ha. Iz tega kombinata tudi poročajo, da so že zaključili jesensko setev pšenice, s katero so »pokrili« 6.250 ha površin.

Prav tako pozitivna poročila prihajajo s kmetijsko-industrijskega kombinata «Belje», seveda glede pobiranja plodov in jesenskih del. Generalni direktor podjetja Valentin Videmšek je povedal, da so tri četrtine polj, posejanih s koruzo, že obrali. To pa ni malo, kajti s koruzo so imeli posejanih 6.200 ha. Sladkorne pese pa so imeli kar 5.000 ha in so jo že vso pravčasno popuili. Pravčasno so dokončali tudi trgatve in tudi žetev sončnic. Valentin Videmšek je še poudaril, da je sodelovanje delovnih brigad, ki so jih sestavljali vojniki, šolska mladina in drugi državljani, dalo izredne rezultate, tako da so letino rešili v celoti. Doslej pa so na posestvu Belje posejali že 8.500 ha polj s pšenico, kar je približno 80 odst. vse načrtovane setve. Če bo vreme še nekaj dni držalo, računajo, da bo ves program stoodstотно izpeljan.

Kot smo v polnih mesecih omenjali razne kombinatne in družbene posesti, jih omenjamo tudi sedaj. Poleg «Vukovara» in «Belje» bomo omenili še kmetijsko-industrijski kombinat «Osijek», kjer so zelo pospešili jesensko delo. Na polja osiješke kombinata, ki ga je deževje močno prizadelo, se sleherni dan odpravi na delo od 8 do 10 tisoč delavcev, vojakov in mladine. Vse te marljivo delovne roke se trudijo, da bi delo opravile kar najbolje, to da generalni direktor kombinata Ivan Spika izraža bojazan, da načrti ne bodo izpolnjeni.

Podobno kot na družbenih področjih je tudi na poljih zasebnih kmetov — ter so v glavnem pobrali pridel — že zaključujejo jesensko se. Ni še gotovo, če bodo načrte izpolnili, toda kmetje se trudijo, da bi to dosegli.

Če napravimo splošen obračun o dosežkih dela v letošnji jeseni, moremo reči, da je široka akcija mladine, delavcev iz industrijskih in »jetij ter pripadnikov jugoslovanske armade seveda ob delu delavcev samih kombinatov dala

BERITE V DANAŠNJI STEVILKI

TV-15

Str. 5 Silvo Teršek: ZBRALI SO SE NA SINEM VRHU

Iz Montgomeryjevih spominov (podlistek)

Janko Perat: PUŠČAVSKE BITKE

izredne rezultate, pa čeprav je preostalo še veliko dela. Zaključni račun pravi, da so pobrali koruze s 450 tisoč ha površine, to se pravi, da so rešili dve tretjini letine. Hkrati pa so že posejali dve tretjini predvidenih površin. Posamezna podjetja so sicer povsem izpeljala svoje načrte. Tako je na primer «Agrokombinat» iz Subotice povsem zaključil jesensko setev pšenice in sicer na površini 7.500 ha, kar je za 600 ha več kot lani. Prav tako so zasebni kmetje na prostorsko področju posejali doslej že za 25.700 ha površin, kar je za 2.000 ha več kot v lanskem letu. Sicer pa je dobra letina pšenice letos vzpodbudila zasebne kmete in družbena podjetja, da posvečajo pšenici še večjo pozornost.

Podjetje «Pionir» iz Srbobrana je zaključilo jesenska dela in ponovno dalo lep zgled drugim podjetjem. Omenjamo za konec to podjetje zato, ker je to podjetje doseglo menda enega izmed velikih rekordov, ker je na površini 1.000 ha doseglo po 84 stotov suhega zrnja na ha, na poljih s sladkorno peso pa 580 stotov na ha, kar je zares nadevropska raven.

RADIO VELEIZIJA

ČETRTEK, 28. NOVEMBRA 1974

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL	
9.30	- 11.30 <i>Sola</i>
12.30	<i>Profil protagonistov: PALMIRO TOGLIATTI</i>
12.55	<i>Sever kliče Jug — Jug kliče Sever</i>
13.30	DNEVNIK
17.00	DNEVNIK
17.15	<i>Program za najmlajše</i>
17.45	<i>Program za mladino</i>
18.10	<i>Prigoda: Poslednji Tarzan</i>
18.35	<i>Poljudna znanost: GOVORICA ŽIVALI</i>
Drugo nadaljevanje oddaje z gornjim naslovom skuša pogledati temo govornice, s katero se sporazumevajo živali. Nikakršnega dvoma ni, da živali med seboj komunicirajo, da se med seboj sporazumevajo. Z opazovanjem in poskusi je človek uspel celo razumeti nekatere živali, seveda tiste iz bolj razvitih vrst. Nekateri primeri, ki bodo prikazani danes, se nanašajo na delfina, ki ga človek do neke meje razume, delfin pa razume človekov glas. Pa ne le delfin, tudi kos in razne druge živali so se razvile do tolikšne stopnje, da jih človek na svoj način že razume	
19.15	<i>Italijanske kronike</i>
20.00	<i>Vremenska slika</i>
20.40	<i>SOLA ZA VSE</i>
21.45	<i>QUELLA NOTTE SULL'ATTICO</i>
TV film je režiral Lee Penn	
22.45	DNEVNIK

DRUGI KANAL	
18.15	<i>Protestantizem</i>
18.30	<i>Viri življenja</i>
18.45	<i>Sportni dnevniki</i>
19.00	<i>GLATA DOBA AMERISKEGA MUZICALA</i>
Danes zvečer je na sporedu drugo srečanje z musicalom in sicer v TV ciklusu režiserke Anite Triantafyllidou. Nadaljevanje je posvečeno filmu «42. cesta»	
20.00	<i>TIEPOLO, RAZSTAVA V VILI MANIN</i>
20.30	DNEVNIK
21.00	<i>V obrambo: Giulio Enaudi in Venaria Reale</i>
21.25	<i>VGCEJ IN DANES</i>
Včeraj te rubrike bodo nocoj tri znane italijanske osebnosti. In sicer znana filmska umetnica Giulietta Masina, slovenski režiser Nanni Loy in znana pesalka Carla Fracci. Srečanje vodi Paolo Ferrari, občinstvo pa bo spoznalo le tri umetnike preko njihove neposredne besede, pa tudi preko njihovih nastopov, saj imajo ti trije umetniki veliko povedati	

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA	
8.10	in 14.10 <i>SOLA</i>
9.35	in 15.35 <i>Francosčina</i>
17.30	<i>Tone Seliskar: BRATOVŠČINA SINJEGA GALEBA</i>
18.00	<i>Obzornik</i>
18.20	<i>Svet v vojni: «NEMEZIS»</i>
19.10	<i>Risanke</i>
19.30	DNEVNIK
20.05	<i>M. Vitezović: DIMITRIJE TUCOVIČ</i>
Tretje nadaljevanje iz življenjepisnega znanega srbskega političnega voditelja: 20. julija 1903. po novem koledarju 2. avgusta istega leta se v Beogradu osnuje Zveza delavskih društev Srbije v skupno organizacijo. Istega dne je bila ustanovljena tudi Socialdemokratska stranka Srbije, ki sprejme program zveze delavskih društev	
20.55	<i>ROFF — VREDNOTE NEKEGA IZROČILA</i>
ROFF je pravzaprav kratka Radia Osvobodilne Fronte, ki je delovala na osvobojenem ozemlju v Črnomlju od avgusta 1944 do osvoboditve	
21.35	<i>Revolucija in glasba</i>
22.25	DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA	
19.55	<i>Otroški kotiček: risanke</i>
20.15	DNEVNIK
20.30	<i>Trenutki odločitve</i>
Slovenski igrani film s Stanetom Potokarjem, Stanetom Severjem in Julko Staričev	
22.00	<i>ZOGA, kolikšna strast, dokumentarni film</i>

TRST A	
7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15	Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Slovenski razgledi; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Slovenski skladatelji; 19.10 Ital. gledališče v Ljubljani; 19.25 Pisanj balončki; 20.00 Sport; 20.35 Jan Milčak: Maček; 21.30 Baročna glasba.
KOPER	
6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30	Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Glasbena galerija; 10.10 Program za otroke; 10.45 Glasba in nasveti; 11.20 Melodije; 11.30 Ples in folklor; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Turistične beležke; 14.15 Ital. zbori; 14.45 «La Vera Romagna»; 15.00 Popevke; 15.30 Oddaja za mladino; 16.45 Poje Lado Leskovar; 17.00 Mladinski klub; 18.00 Popevke; 18.30 Kratke skladbe; 19.00 Prenos RL; 19.30 Glasba v večeru; 21.00 Ivan Cankar; Martin Kačur; 22.00 Ritmi.
MARIJAN PRGRAM	
7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00	Poročila; 7.25 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje pesmi; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 11.10 Nemo goči intervjuji; 11.45 Izbrani sporod; 13.00 Četrtni program; 14.40 Nadaljevanje; 16.00 Sončnica; 17.05 Komorna in operna glasba;

SLOVENIJA	
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00	19.00 Poročila; 6.50 Na današnji dan; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola; Partizanski gledališče; 9.30 Iz glasbenih šol; 10.15 Po Talijnih poteh; 11.15 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 S pihalnimi godbami; 13.30 Priporočajo vam.; 14.10 Poje zbor JNA; 14.40 Enajsta šola; 15.45 «Vrtljaki»; 16.45 Jezikovni povorci; Janez Menart; 17.00 «November 74»; 17.30 Kulturna kronika; 17.45 Produkcija kaset; 18.05 Iz domačega opernega arhiva; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 v POČASTITEV DNEVA REPUBLIKE PRENOS IZ JAJCA; 22.20 Na predvečer praznika; 23.05 Jure Kaštelan; Pesmi.

ZA OČETOM

USPEŠNA POT KURTA WALDHEIMA PO BLIŽNJEM VZHODU

«Modri šlemi» še pol leta na črti razmika na Golanu

Začasna rešitev ne preprečuje političnega spopada med strankami: ženevska konferenca ali bilateralna pogajanja

KAIRO, 27. — Danes popoldne je prišel v egiptovsko glavno mesto generalni tajnik OZN Kurt Waldheim. Prispel je v Kairo z letalom, ki je malo prej odpotovalo iz Izraela. Časnikarjem, ki so ga pričakali na letališču, je Waldheim dejal, da upa, da bo podaljšal za šest mesecev mandat četam OZN, ki delujejo na golanskem področju na črti razmika med Izraelom in Sirijo. Waldheim je dodal, da ima vtis, da se je napetost na tem področju omilila.

Z druge strani se je zvedelo, da je Sirija baje obvestila Egipt, da je sprejela obnovitev mandata obojenim silam OZN na Golanu. O tem sporoča list «Al Ahbar», ki meni, da je Kurt Waldheim sprejel zagotovila v tem smislu od sirskega predsednika Asada.

Čeprav generalni tajnik OZN ni do sedaj še izrecno potrdil, da je prišlo do sprejetja sklepa o šestmesečnem podaljšanju roka mandata obojenim silam OZN na golanskem področju, je ta vest skoraj popolnoma gotova. Waldheim ne more namreč še napovedati podaljšanja tega roka, ker bo o tej zadevi razpravljali pojurštrjem varnostni svet Organizacije združenih narodov. Na vsak način pa se lahko izključi možnost, da bi s 30. novembrom po šestmesečnem razdobju, ko je bil podpisan prvi sporazum med Izraelom in Sirijo, utegnilo priti do ponovnega spopada med obema državama ob odsotnosti smodnih šlemov OZN.

V Egiptu se bo Kurt Waldheim pogovarjal z egiptovskimi državljani glede stanja na Sinajskem polotoku. Tudi tu pridejo v poštev podobni problemi. Zdi pa se, da Egiptanci zahtevajo le določen odmak izrael-skih čet na Sinajskem polotoku, čeprav ne nameravajo nuditi nobene golanske politične jamstva. Šlo bi torej tudi v tem primeru za ne- kakšen vojni sporazum, ki pa ne bi nudil nobene možnosti, tak kot je sedaj, za bodočo politično rešitev vprašanja Palestinec ter drugih številnih vprašanj na Blžnjem vzhodu.

Lahko torej rečemo, da je Waldheim obisk na Blžnjem vzhodu imel določen uspeh, ki pa se ne omejuje le na to, da bodo oborožene sile OZN še vedno navzoče na tem področju ter s svojo prisotnostjo onemogočale direktne spopade med nasprotnimi strankami.

Izrael in z njimi tudi ZDA težijo k bilateralnim pogajanjem, se pravi k pogajanjem na eni strani med Jeruzalemom in Jordanijo, ter z Egiptom. Sirija skoraj ne pride v poštev, ker so odnosi med Izraelom in to državo praktično zamrznjeni zaradi izraelske zasedbe golanskega področja. Izrael izjavlja sicer da je pripravljen na popuščanje, toda glede nekaterih bistvenih političnih strateških točk neče popustiti niti za las. Verjetno je pripravljen odstopiti področje pri Gazi, toda nikoli ne omenja možnosti, da bi bodoča palestinska država zrasla tudi na zahodnem bregu reke Jordana (Cijordanija).

Ker je že gotovo, da bo v doglednem času sprejet sklep o podaljšanju mandata čet OZN na Blžnjem vzhodu ter je s tem odstranjena nevarnost, vsaj začasna, ponovnega spopada med Arabci in Izraelci, se postavlja v ospredje vprašanje direktnih pogajanj med prizadetimi strankami. Tu pa se vse zatake, saj Izraelci odbijajo možnost, da bi se nadaljevala ženevska konferenca ob navzočnosti predstavnikov PLO. Prihajajo še, da so pripravljeni na pogajanja z arabskimi strankami, toda svarojo svoje morebitne sobesednike, da je Izrael pripravljen tudi na novo vojno in da bi Arabci te ne mogli izvajati, pač pa bi bili premagani na vsej črti.

Izraelsko stališče do ženevske konference je sicer odklonilno, toda danes se ni mogoče predvidevati, če bo zmagalo, saj so pritiski z vseh strani tako močni, da bodo morda celo ZDA morale kloniti ter upoštevati zahteve arabskega sveta. Izraelci upajo sicer, da bodo s svojimi pogajanjimi na državni ravni v Washingtonu utegnili vplivati na ameriške odločitve, toda verjetno gre le za želje, ker tudi Arabci razpolagajo s precejšnjimi aduti.

Večina držav na svetu priznava PLO kot edinega predstavnika palestinskega naroda in s tem tudi odgovornega soudeleženca na bodočih pogajanjih. PLO skuša s svojo politično akcijo biti na ravni državne telesa, ki bo v doglednem času prevzel oblast v palestinski državi. V tej zvezi so odgovorni organi PLO zavzeli odločno stališče tudi glede nedavnega primera ugrabitve angleške letala, ki je moralo pristati v Tunisu. Iz Libanona sporočajo, da so oborožene sile PLO arretirale 23 ljudi, ki so osumljeni, da so bili povezani z ugrabitvijo angleškega letala.

Genovežan ubil hudo bolno mater, «da ne bi trpela zaman»
GENOVA, 27. — Občinski uslužbenec Piero Mignoli je danes jutraj ubil v neki genovski kliniki hudo bolno mater Caterino Bianchi. Ženska, ki je bila stara 64 let, je bila pred tednom dni operirana zaradi raka na črevesju, kirurški poseg pa je bil zaman in ženska je bila obsojena na smrt. Karabinjerjem je Mignoli dejal, da je ubil mater, da ne bi trpela zaman.

Leto 1951 je Mignolijeva v trenutku duševne neuravnoteženosti poskusila samomor in skočila za okna

GRAZIANIJEV SAMOZAGOVOR TEDNIKU «L'ESPRESSO»

Za «ordine nero» se skrivajo «demokratski» predstavniki

Šef «Ordine Nuovo» trdi, da bo njegova organizacija sama obračunala z desničarskimi prevratniki

RIM, 27. — Danes se je sestala posebna komisija poslanske zbornice, ki preučuje zahteve sodnikov za sodne postopke proti poslancem in preučila položaj misovskih poslancev Saccucija in De Marzia. Sodniki dolžijo prvega, ki je bil med drugim vpleten v Borghesejeve poskus državnega udara, upiranja javnemu funkcionarju in prevratniškega zborovanja, drugega pa groženj in volilnega zborovanja v prepovedanem času. Komisija je sklenila priporočiti zbornici, naj dovoli kazenski postopek proti obema.

Clemente Graziani, eden od ustanoviteljev in najvidnejših voditeljev fašističnega gibanja «Ordine Nuovo» je pred nekaj dnevi poslal rimskemu tedniku «L'Espresso» samozagovor, v katerem med drugim poudarja, da njegova organizacija ni vpletena v prevratniške poskuse. Graziani, ki je prevzel vodstvo gibanja, ko je Rauti vstopil v MSI, je bil že enkrat obsojen na osem let ječe zaradi obnavljanja razpuščene fašistične stranke.

S samozagovorom Graziani trdi, da bo «Ordine Nuovo» v kratkem obračunal s pripadniki «provokatorske» organizacije Ordine neris. Priznava sicer, da so bili in so še v teku prevratniški poskusi, za katere pa naj bi bili odgovorni krogi, francoske, konzervativne in patriotske desnice. «Verjemite mi — nadaljuje Graziani — dokumentacija, ki smo jo zbrali s tem v zvezi, je res presenetljiva, saj so v «kolistične» poskuse vpleteni tudi ljudje in politiki, v katerih demokratsko prepričanje ne bi nične dvomili».

Kdo so torej prevratniki? Graziani odgovarja tako: «Naivni in folklorni krogi, s katerimi smo prišli v stik, ker smo imeli potrebo informacij in katerim manjka vsakršna politična logika.» Kot je znano so sodniki, ki vodijo preiskave o «črni mreži», izdali za Grazianija več zapornih nalogov, a možakar se je vedno pravočasno izognil roki pravice. Čeprav je obtožen obnavljanja fašistične stranke in prevratniškega varovanja, trdi da «Ordine nuovo» ni nikoli koval prevratniških nakleпов. Dodaja celo, da je «Ordine nero», dobila slika največje planeta našega sistema. Včeraj so v centru Mountain View dobili posnetke treh od 11 Jupiterov lun.

Do prekinitve diplomatskih odnosov med Mehiko in Čilom je prišlo v trenutku, ko je v Mehiki minister za čilsko gospodarstvo Fer-

VOJAŠKA JUNTA GEN. PINOCHETA V PRECEPU

Mehika prekinila diplomatske odnose s čilsko fašistično vlado

Sedanjim oblastnikom se majojo tla pod nogami - Upor čilskih demokristjanov

CIUDAD DE MEXICO, 27. — Si- noči so uradno sporočili, da je Mehika prekinila diplomatske odnose s Čilom. Sklep je včeraj popoldne posredoval časnikarjem glasnik mehiškega zunanjega ministrstva Enrique Gutierrez. V sporočilu je vi- sokih vladnih funkcionar poudaril, da je začasn mehiški odpravnik poslov v Santiagu prejel navodila, naj sporoči zadevni sklep čilskemu zunanjemu ministru in naj poskre- buje, da se vrne v domovino skupaj z vsem osebjem veleposlanstva. Glasnik ni hotel komentirati tega sklepa.

Do prekinitve diplomatskih odnosov med Mehiko in Čilom je prišlo v trenutku, ko je v Mehiki minister za čilsko gospodarstvo Fer-

nando Leniz, ki se udeležuje neke mednarodne konference za indus-

tralizacijo. V Čilu je nenaden mehiški sklep o prekinitvi diplomatskih odnosov izrazil precejšnje presenečenje. Ne- ka visoka oblast osebnost je izra- zila svoje obžalovanje zaradi mehi- ske pobude ter je skušala tolmačiti dogodek, kot ukrep, ki naj bi ga izzvala notranje mehiške politične razmere. Ta čilska osebnost, pa je dejala, da sklep mehiške vlade ne zadeva prijateljskih odnosov, ki so bili vedno značilni za čilski in mehiški narod. SPOBNI

Trditve čilskega funkcionarja, ki je komentiral prekinitev diplomatskih odnosov z Mehiko, trdijo, da

gre verjetno za mehiške notranje zadeve, ne drž. Predvsem zato, ker so bili odnosi med Čilom in Me- hiko vse od Allende-ve smrti ze- lo napeti. Znano je namreč, da je imel nekdanji predsednik Allende zelo dobre odnose s sedanjim me- hiškim predsednikom in da sta obe državi vodili politiko nacionalne neodvisnosti v Latinski Ameriki v boju proti severnoamerikemu imperializmu. Dejstvo, da je v Čilu zmagal teroristični režim gen. Pinocheta je povzročilo napetost odnosov med obema državama, ki se v zadnjem času vedno bolj stopnjuje.

Se nekaj več. Zelo verjetno gre pri mehiškem sklepu o prekinitvi diplomatskih odnosov s Čilom za čilske notranje zadeve in ne, kot je čilski glasnik trdil, za mehi- ske zadeve. Čilski fašistični gene- rali so se znašli v precepu saj se morajo danes boriti na dveh frontah: na eni strani proti levi- čarskim naprednim strankam, na drugi strani pa celo proti čilski demokristjanski stranki.

Prav včeraj so sporočili, da je čilska vlada izgnala iz Čila bivše- ga predsednika demokristjanske stranke in bivšega senatorja Et-

NEW YORK, 27. — Kitajski pre- stavnik v OZN Huang Hua je danes zahteval od glavne skupščine združenih narodov, naj izžene de- legacijo kamboske vlade. Istočasno je kitajski diplomat obtožil ZDA, da podpirajo Noloovo klico, ki je uzurpirala prestol princa Sihanuka. Hua je tudi poudaril, da je tako imenovano «kambosko vprašanje» le posledica ameriškega napada na Kambodžo.

Prav tako oster z ameriško vlado je bil tudi tajnik izvršnega odbora severnovietnamske delavske stran- ke Le Duc To, ki je med tiskovno konferenco v Parizu obtožil Wa- shington, da vztraja v Južnem Vietnamu s svojo neokolonialistič- no politiko in vojaško intervencijo.

Na sliki že običajni prizor iz Kambodže: kmetje pokopavajo žrt- ve bratomorne vojne.

Brezvesten poštar

LOUISVILLE (Kentucky), 27. — Agenti mestne policije so v Louis- villu zaplenili na domu nekega poštarja 12 ton pošte, ki jo je mo- žakar, nakopičil na podstrežju ka- meštja, da bi jo razdelil naslovnikom. Brezvestni poštar ni pojasnil, čemu je kopolil doma toliko pošte.

DUNAJ, 27. — V pogovoru s čas- nikarji je avstrijski finančni mi- nister Androsch priporočil avtomobi- listom, naj se v okviru akcije za varčevanje z energijo en dan na teden prostovoljno odpovejo avtomobilu. Ker v skoraj vseh evropskih državah so tudi v Avstriji lansko zimo uvedli nedeljski prepoved vo- znje, ki so jo odpravili spomladi.

GOLA RESNICA ALI PREBUJNA DOMIŠLIJA?

Strahovi v resnici obstajajo, ali so le sad prebujne domišli- je? Peklenke sile res lahko pogojujejo življenje elovka? Govorijo vrači resnic? Vsa ta vprašanja rojijo v treh dneh po glavi prebivalcev ameriškega mesteca Bridgeport v Connecti- cutu, kjer naj bi se uresni- čil dogodek, ki je opisan v filmu «The Exorcists». Polje- tka skuša prepričati radovednece, da strahov v resnici ni, da je vse le sad prebujne do- mišlije jezikavij žensk a ves trudi je bil doslej zaman. Na- sprotno, pospešil je celo rado- vednost ljudi.

Prizorišče nenavadnih dogo- kov je dom zakoncev Goodin, čedna in osamljena hišica tik mestnega pokopališča, kjer že teden dni pohištvo pada brez navideznega vzroka, križi frčijo od ene stene do druge in, kar je najhuje, domača mačka je začela «govoriti». Presta- žena zakonca, ki nimata lastnih otrok in sta zato posvojila 10-letno indijsko dekletce, sta poklicala na pomoč župnika, a naj je ta deset ur zaporedoma blagoslovljal hišo, naj je moči pod in pohištvo z blago- slovljeno vodo kot gasilec go- rečo hišo, vse je bilo zaman: omare so se še prevračale, križi frčali, mačka «govorila».

Ce sveti moč ne more pre- gnati duhov, se bo to morda posrečilo posvetim, sta bila menila zakonca in prosila za pomoč policijo. A tudi možje postavte niso mogli nerediti ni- česar: obkolili so le hišo, da bi obvarovali zakonca pred rado- vedneži, ki so prav tako ne- varni, če ne še več, kot zli duhovi. Može postane skušajo zdramatizirati napeto vzdušje v mestecu in zagotavljajo, da je vse sad prividov. Trdijo tudi, da je vzrok pojave indijsko de- kletce, ki naj bi tudi priznalo, da so mačkove «govornice» njeno delo. «Ni duhov v Bridge- portu», je poudaril poveljnik policije Walsh in dodal, da so bili očitvidi le «trte prebujne domišlije». Ce gre res za pri- vid, mu oporekajo slednji, za- kaj je hiša tako razmetana, kot če bi v nji divjal ciklon...

Nancy Kissinger na kitajskem zidu

Medtem ko je ameriški državni tajnik Henry Kissinger zaposlen s pogovori s kitajskimi voditelji, si nje- gova soproga Nancy preganja dolga s turističnimi ekskurzijami. Včeraj si je ogledala znameniti kitajski zid in, kot dokazuje gornja slika, pozorno posluša vodilno razlago

Temni oblaki političnega viharja se zgrinjajo nad Giscardom D'Estaingom

Francoskega predsednika dolžijo, da zapostavlja dolžnosti državnega poglavarja zaradi zasebnega življenja

PARIZ, 27. — Vse kaže, da so A- meričani s svojo zadevo «Waterga- tes» sprožili politično reakcijo ostrih napadov na vidne politike vseh de- delov sveta. Včeraj je bil prisiljen k odstopu japonski premier Tanaka, ki je ohranil predsedniško mesto do vče- raj le, da ne bi bil Tokio prisiljen odpovedati obidke ameriškega predse- dnika Forda, danes pa se temni oblaki politične krize zgrinjajo nad fran- coskim predsednikom Giscardom D'Estaingom.

Ob času njegove umestitve pred šestimi meseci je Giscard D'Estaing zaslovel kot prosvetljen reformator, ki je posebej žal duha moderne Evrope. Njegove politične in gospodarske po- bude tako v zunanji kot v notranji politiki so naletele na odobravanje tudi pri opoziciji, z opustitvijo vsake- ga formalizma pa si je pridobil za- upanje in podporo mladih. Medeni-

bo žrtvoval svojega zasebnega živ- ljenja strogemu državnemu protokolu. Prav zaradi tega se njegova družina ni preselila v elizejsko palačo, pač govanju pasu in tega Giscardu ne odstopu. Razumljivo je zato, da se je predsednikov mit v nekaj tednih sesul.

Enega najhujših udarcev pa je u- gledal predsednik zapuša elizejsko palačo, ne da bi sporočil sodelavcem kam gre. Le v započetih rumeni kuverti je kratko sporočilo z naslo- vom, kjer ga lahko staknejo za nujne opravke. Agenti varnostne službe so zaskrbljeni, da bi se predsedniku ne kaj pripetilo, ko se odpravlja na sprehod ali na oddih sam brez spremlja- šuša se tudi o raznih prometnih nesrečah, med katerimi o trenju v tovornjakih.

Javno mnenje — nadaljuje «Le Mon- des» — je zaskrbljeno, ker se boji,

da je država v primeru potrebe brez vodstva. Na koga naj se obrnejo mi- nistri v primeru hudih zapletljajev. Če predsednika ni in tudi premier po- gostoma izgine? Resnične ali izmiš- ljene — poudarja list — govorice postanejo politično vprašanje, ko se voditelji javno obregnejo vanje. Res je, da je Giscardov glasnik javno de- mantiral govorice in da njegovi prija- telji poudarjajo, da bi bil predsednik brez teh kratkih premorov ob umsko uravnoteženost. Res je, da pribija- jo, da Giscard tako ohranja neposre- den stik s prebivalstvom mimo urad- nega protokola, res pa je tudi, da je javno mnenje zaskrbljeno ko v ča- su, ko so se širile vztrajne govorice o Pompidoujevi boleznii.

V svojem snočnem govoru Fran- cozom je Giscard posredno namignil te govorice, ko je poudaril: «No- čem biti edini upravitelj države. Fran-